Politika 'da SANAT-EDEBİYAT

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

"KAPİTAL" 110 YAŞINDA

14 EYLÜL 1867 KARL MARX'IN "KAPİTAL" İNİN BİRİNCİ CİLDİNİN YAYINLANDIĞI TARİHTİR. 110 YIL SONRA 14 EYLÜL 1977 TARİHİNDE, "KAPİTAL" DÜNYANIN HER ZAMANINDEN DAHA PARLAK KOLUSUNU, KARL MARX'IN GENÇLİK YILLARINDA YAZDIĞI İKİ ŞİİRİYLE BU ÖNEMLİ OLUŞU ANIYORUZ..

JENNY' YE İKİ ŞARKI

ARADIM

Kaçtım, bütün bağlarımı kopardım;
"Nereye böyle?" "Kendime bir dünya aramı!."
"Pitrak, şen çayırlar yok mu burda,
Alttа deniz, kırpışan yıldızlar yukarda?"

"Dinle aptal, ben aramam öyle kestirmeleri,
Çarpmak için kayaya, seslendirmek Esiri.
Acıyla ayakları sessizce bağlar onlar,
Bir zincir oluverir onların aşk sözleri.

"O dünya benim kendi içimden yükselmeli,
Kendisini göğsüme kendi yerleştirmeli,
Ta canımın kanından fışkırmalı kaynağı,
Ruhumun soluğundan-çın çın öten kubbesi."

Gidebildiğim kadar uzaklara dolaştım,
Geri döndüm, dünyalar yüklüydü elim kolum.
Yıldızlar ile güneş orada oynaştılar,
Çaktı şimşek, birden bottu gittiler.

BULDUM

Neden ruksedip durur, döner durur çatılar,
Topukları dolanır, Mayıs şarmaşıkları,
Neden, neden kabarır Gökkuşları yüceye,
Ovalar özler durur bulutlu dorukları?

Orlarda uçuşam kendi kanat larımla,
Gökler içinden dönüp kayalıklardan yankı,
Eğleşbilir mi ki göz yıldız ışığıyla?
Bakarım, gözlerim bulutlanır.

Yuvarlanın yoğunun dalgaları, uzağa,
Kabarır, parçalayın yoldaki köpükleri,
Başlıkları geleğinin, rüzgarı olmadığı,
Altın özgürlük gönü esinlesin sizleri.

Ama yine o bakış ocmasızca gelip
Kurcalar, tutuşturur kutsal unutmuşluğu.
Dünyaları nerede arayabilirdi ki?
O sende gerçekçek bir dünya içre büyüdü.

Cer. B.Pirhasan

Dünya şairleri Struga'da buluştu

16 yıldır yapılan "Struga Şiir Akşamları"nda "Altın Çelenk" ödülünü bu yıl İsveçli şair Lundksvit kazandı

■ **Kentlerde yapılan şiir şenliklerini halk büyük ilgiyle izledi**

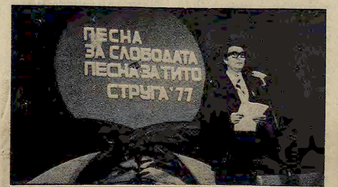

Makedonyalı şair Mateyn Matevski "Struga Şiir Akşamları" nın açış konuşmasını yapıyor.

"Struga Şiir Akşamları" geçtiğimiz ayın ikinci yarısında Yugoslavya'nın Struga ve öteki kentlerinde yapıldı. Şenliklere dünyanın çeşitli ülkelerinden, bu arada Türkiye'den de şair ve yazarlar katıldı. Türkiye ekibi bu yıl, geçen yıllara göre daha kalabalıktı. Ülkemizi temsil eden şairler şiirlerini okudular, bildiriler sundular. Geleneksel Altın Çelenk ödülü ise İsveçli Şair Artur Lundkvit'e verildi. Bilindiği gibi aynı ödül daha önce Fazıl Hüsnü Dağlarca'ya verilmişti.

Struga ve öteki kentlerde halkın büyük ilgiyle izlediklerı şenlikler, bu ülkede şiirin ne denli sevildiğini bir kez daha tanıtladı. Dileğimiz, şiirin geleneksel özelliğe sahip olduğu ülkemizde de bu tür şiir şenliklerinin gerçekleşmesi.

Sennur SEZER

Bir Makedon halk türküsü şöyle der: "Şu dünyada tek istediğim var, Struga'da dükkanım olsun." "Makedon halkının gözdesi bu küçük kasaba Ohri gölü yanına kurulmuş. Ohri kentine bağlı bir yazlık. Yazlıkların bütün özelliklerini taşıyor. Iki büyük turistik otel: Biser ve Drim, yerel hediyeliklerin satıldığı küçük kulübeler, Göl kıyısında çadırlar, göle girenler turistler, turistler...

Struga'nın bir başka özelliği 16 yıldır, şiir akşamlarının kutlanması, şiire emeği geçmiş ünlü bir o - zana verilen altın çelenk ve çağıra bildikleri her ülkeden gelen ozan ve yazarları o gün boyunca ağırlaması, Şiir akşamları boyunca dinlenen şiirleri Makedon diline çevirip bülteneler yayımlama, belli başlık - lar altında toplanan Yugoslav ozanlarının şiirleri İngilizce Fransızca, Sırpça, Rusça çevirileri ve asıl dıliyle birlikte komik ozan ve ya - zarlara dağıtma, Bu Yugoslav Şiiri dinletilerine en güzel iki örnek: "İki Yaz Arasından Şiirler"ile "Öz - gürlük Şiirleri". Böylece Struga' - da birgün pazarı açılmış. Ozanlar - arasında kurulacak dostluğa dayanan bir pazar bu. Bu pazarda şiirleri bir bilnee dillere çevrilmiş Yu - goslav şairlerinin ürünleri satılmış, 10 yılını doldurarı Başkan Tito'ya ayrılmıştı. Konuşmalar - dan sonra Tito için şiirleri, geçen yılın altın çelenk ödülünü alan Eugene Guillevic'i, Aleksandar Vladimov Kardeşler ödülünü alan Atamas Vangelof'u geçen yılın Mladinov kardeşler ödülünü kazanmış olan Aço Şapov'u dinledik. Bu arada bu yılın altın çelenk ödülünü kazanmış olan İsveçli ozan Artur Lundkvist'in hasta olduğunu ve Struga'ya katılamıyacağını öğrendik. Tito'nun ve Struga'ya katılanların kitaplarını kapsayan sergi açıldı.

SIIR SEMPOZYUMU

19 Ağustos gününü en önemli programı Unesco'nun koruyuculuğundaki şiir sempozyumuydu. "Ülkemizdeki güncel şiir a - kımları" komısundaki sempozyuma katılma kişiliye sınırlandırılmamıştı, Çağrılı her ozan ve ya - zar, sempozyuma katılıp katılmıya cağının bildirilmesi ve katılacaklarsa konuş ma metnini iki aylık bir süre içinde şiir akşamları komi - tesine iletilmesi komısunda uya - rılmıştı, Metin çevirisinin yapılması için bu gerekliydi. Türkiye' den sempozyuma katılmayı Adnan Özyalçıner kabul etmişti, 19 Ağus tos günü "Direnış Şiiri" konusun - da bir bildiri sundu, Sempozyuma katılan ülkelerden bir kişi de sem pozyumu yöneten kurula alınıyor - du, Türkiye'den Gülten Akın katıldı - ğı bu kurula, Adnan Özyalçıner'in sunuşuna ilgi çekti, Kişi olarak bu konuda geniş bilgi isteyenlerin arasında Miodrag Blatoviç(Ülke - mizde Godot Gekki ve Karmızı Ho - roz Romanıyle tanınan yazar) ve Ante Poposki (ozan) da vardı.

KENTLERDE ŞIIR

Üstelik bence Struga'nın en güzel özelliği şiirleri açık hava da Strugalıların ve Obırtilerin izlemesi, Şiirden payını alan tek kent Struga ve Ohri de değil, 22 Ağustos'taki geleneksel gezi ye çeştili ozan grupları Makedon Cumhuriyeti'nin çeşitli kent ve çalış ma merkezle - rinde şiirler okumuyor-lardı, Ku - manova, Kavadar gibi, Üsküp'ün ilk büyük iş merkezinde de şiirler okunuyor, Ve Struga 23 Ağustos'ta Ukgunlu Meclresı'de bir şi lir matinesiyle son bulıuyor.

Bu yıl Struga Şiir Akşamları - na çağrılı Türk ozan ve yazar sa - yısı, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın Altın Çelenk aldığı 1974 yılına say - masak, her yıl kinden kalabalıktı. Fazıl Hüsnü Dağlarca (Altın Çelenk Ödülü almış ozan,geleneksel cağ - rılı), Sabahattin Kudret Aksal (O - zan), Adnan Özyalçıner (Hikayeci - yazar-çevirmen, sempozyumda konuşmak üzere), Kemal Özer (Ozan), İsmail Gençürek (ozan), Gülten A - kın (Ozan-Türkiye Yazarlar Sendikası adına, sendika önerisiyle), Kemal Bayram Çukurkavakdı (ozan-ga zeteci, Yugoslav Kültür Bakanlığı çağrılısı).

STRUGA SIIR AKŞAMLARI BAŞLIYOR

Struga Şiir Akşamları, katılanların tanış tırılmalarını amaç - layan bir toplantıdan sonra, 18 Eylül akşamı Stirevi'nde festival ateşinin yakılmasıyla Struga Şiir Akşamları Başkanı Yovan Strezovski ve Mate - ya Matevski'nin konuşması ile açıldı. Struga Şiir Akşamlarının bir bölümü bu yıl 85. yaşını ve parti baş - kanlığında 40 yılını dolduran Başkan Tito'ya ayrılmıştı. Konuşmalar - dan sonra Tito için şiirleri, geçen yılın altın çelenk ödülünü alan Eugene Guillevic'i, Aleksandar Vladimov Kardeşler ödülünü alan Atamas Vangelof'u geçen yılın Mladinov kardeşler ö - dülünü kazanmış olan Aço Şapov'u dinledik. Bu arada bu yılın altın çelenk ödülünü kazanmış olan İs - veçli ozan Artur Lundkvist'in has - talığını ve Struga'ya katılamıyacağını öğrendik. Tito'nun ve Stru - ga'ya katılanların kitaplarını kapsayan sergi açıldı.

SIIR SEMPOZYUMU

19 Ağustos gününü en önemli programı Unesco'nun koruyuculuğundaki şiir sempozyumuydu, "Ülkemizdeki güncel şiir a - kımları" komısundaki sempozyuma katılma kişiliye sınırlandırılmamıştı, Çağrılı her ozan ve ya - zar, sempozyuma katılıp katılmıya cağının bildirilmesi ve katılacaklarsa konuş ma metnini iki aylık bir süre içinde şiir akşamları komi - tesine iletilmesi komısunda uya - rılmıştı, Metin çevirisinin yapılması için bu gerekliydi. Türkiye' den sempozyuma katılmayı Adnan Özyalçıner kabul etmişti, 19 Ağus tos günü "Direnış Şiiri" konusun - da bir bildiri sundu, Sempozyuma katılan ülkelerden bir kişi de sem pozyumu yöneten kurula alınıyor - du, Türkiye'den Gülten Akın katıldı - ğı bu kurula, Adnan Özyalçıner'in sunuşuna ilgi çekti, Kişi olarak bu konuda geniş bilgi isteyenlerin arasında Miodrag Blatoviç(Ülke - mizde Godot Gekki ve Karmızı Ho - roz Romanıyle tanınan yazar) ve Ante Poposki (ozan) da vardı.

TÜRKİYE EKİBİ

Türkiyeli şiyar ve ozanlar - la basın ve televizyon ilgi - lendi, Türkiyeli ozanlar ve yazar - larla komşan Türkçe "Birlik" ve "Tan" gazetelerinin yanında Sırp - ça yayın yapan "Politika" ve "Po - litika Ekspress" gibi popüler ga - zeteler de vardı, Struga'nın ünlü Köprü'sünde Gülten Akın "Biri - ken" şiirini okudu, Bu şiir Make - donça çevirisiyle bir aktris tara - fından yinelendi, Makedon Cumhuriyet'ndeki iş merkezlerindeki şi - ir okumaları da Türkiye ekibi ta - rafından Kemal Özer (Karşova), Gül - ten Akın (Kavadar), İsmail Genç - türk (İş tip), Kemal Bayram (Ma - nastır), Sennur Sezer (Berovo).

Struga'daki şiir akşamlarında Tür - kiyeli yazarlar olarak olumlu bir iz baraktık kanısındayım, Dilerim bu etki ilerde Struga'daki Ozan - yip Şiiri geçesi gibi bir Türk Şi - iri geçesi haztırlanmasına neden olur.

Struga bitti, Şimdi yeniat ha - zırlanıyor, Bizim işimiz Türkiye de de böyle bir festival hazırla - mak, Hazır elimizde Yarımca Kü tür Şenliği ve Antalya Festivali gibi olanaklar varken.

Struga sempozyumundan bir görünüş. Önde, Eugene Guillevic(1974 Altın Çelenk ödülü sahibi), ikinci sırada Gülten Akın, Sennur Sezer ve bir Yugoslavlı şair.

YAZ DERGİLERİNE BAKIŞ

TÜRK DİLİ

Türk Dili sa - zıran sayısını "İ - dıeal Yeni'ye a - yırdı, Etkinliği kal - mamış bir şiir i - çin söylenenler e - debiyatseverleri pek ilgilendirme - diği için bu sayı ilgi uyandırmadı, Temmuz sayısında geçen yıl yapılmış Türkistan gezi yazısı yer alıyordu, Konusuna göre özetlenmiş bir yazıydı bu, Ağustos sayısı - se Ceyhun Atuf Kansu'nun çocukluğa uzanan bir deneme - siyle başlıyordu, Nevzat Üçkan'ın serçeler şiiri güzelliği duyarlılıkla işlenmişti, Çocuk yazısı sayısı olarak, özeli 8. zel sayılar yoğunluğunda olmayan bir sayıydı, Türk Dili'nde yaz boyunca arada bir çıkan güzel şiir ve birkaç öneml yazının dışında, bir karışım dergisinde dar boyutları için - de monotonluğunu sürdürdü.

SAÇAK

Mayıs sayısıyla yeniden atılıma giren bu dergi yaz aylarında bunu sürdürememiş, Ağustos sayısında 1940 toplumcu kuşak şairlerine güya "gençler adına" çamur atan bir başyazıya da yer vererek kendisinden bekle...en umutlara bir anda söndürtü, Küçük dergilerin en sevilesi yanları içerikleridir, O da olmayınca geriye bir şey kalmıyor.

ÇAĞ

Bu dergi bir türlü yetkin bir düzeye ulaşamadı, Sanki İstanbul'da değil de taşrada basılıyor, Fakat kendisi olduğu iddialı, Bu çelişki ne kadar sürecek acaba.?

M.E. BOZARSLAN'IN "ANARŞİSTLER" ADLI KİTABI ÇIKTI

Yazar, gazeteci ve çevirmen Mehmet Emin Bozarslan'ın 12 Mart dönemini anlatan "Anarşistler" adlı bir öyküi kitabı yayınlanmıştır. Daha önce yayınlamış olduğu "İçerdekiler ve Dışarıdakiler" adlı kitabıyla 12 Mart yeliminin Doğu'daki baza uygulamalarını kamuoyu - na duyurmuş olan yazar, 12 Mart'ın bir başka yönünü de bu kitabın - da anlatmaktadır.

Mehmet Emin Bozarslan'ın Üçüncü Dünya Yayınları tarafından yayınlanan kitabını ilk kez 16 Eylül günü İzmir Fuarı'ndaki Türkiye Yazarlar Sendikası pavyonunda imzalayacağı öğrenilmiştir.

TYS İMZA GÜNLERİ SÜRÜYOR

Türkiye Yazarlar Sendikasının İzmir Fuarında düzenlediği imza günleri sürmektedir. Yapılan açıklamaya göre kitaplarını imzalayacak olan yazarlar şunlardır:

14 Eylül (bugün)-Rasih Nuri İleri, Muzaffer Arabul, Ali Rıza Ertan, 15 Eylül Furuzan, 16 Eylül, Ümit Kaftancıoğlu, M. E. Bozarslan, 17 Eylül:Samuel Sezer, Adnan Özyalçıner, 18 Eylül:Abdülkadir Bulut, 19 Eylül:Turgay Gönenç, Nezihe Meriç.

SOVYET RESSAMI PİMENOV ÖLDÜ

Sovyetler Birliği'nde çıkan günlük ya - yın organı İzvestiya Gazetesi tanınmış Sovyet ressamı Yuriy İvanoviç Pimenov'un geçtiğimiz Çarşamba günü 73 yaşında öldüğünü bildirmiştir.

Pimenov, Sovyet Güzel Sanatlar Akademisi ve Sinema Sanatçıları Üyesi idi. Tanınmış ressam, "Lenin" ve "Devlet"nişanla - rını almıştı.

Küçük burjuva devrimciliğinin sanat anlayışı üzerine

Orhan TAYLAN

Herhangi bir ilerici insan, bir sanat - dalında bir çalışma yaptığında, bu zorunlu olarak ilerici ya da devrimci bir sanat yapıtı olmaz. Önemli olan kendini ilerici sayanan ve sılık çalışıyorum, Ülerilik kendime hiç de fena sılık çalmadığımı düşünebilirim. Ama ortaya ilerici ya da devrimci bir sanat olayı çıkmıyor.

Sanatsal yaratının, öz-biçim ilişkisi - ne erkezlik olarak indigenmesi pek çok genç arkadaşı sanatın kendine özgü özelliğini unutmaya götürüyor. Bunun sonucunda ortaya açıkça sanat-dışı olarak adlandırılacağım tutarlı çalışmalar çıkıyor. İçtenlikle belirteyim, gazetemi - zin yayınladığı şiir, karikatür vb. işler arasında da bu tür çalışmalara rastlanıyor.

Geçenlerde karşı karşıya geldiğim bir örneği sergileyeceğim, 1 Eylül Dünya Barış Günü nedeniyle Barış Demeğinin düzenlediği Afiş Yarışmasının sonuç larına birkaç arkadaş ile birlikte ettiğimiz yöyle bir açı getirildiler: "Bu: markisitsiz ve de - ğişmez sorununu doğru kavramaktıyız, o hal - de nasıl olur da marksist olmayan kişile - rin çalışmaları ödül alır da biz alamayız?" Yukarıda sözünü ettiğim mekanik yaklaşımın insanı kaçınılmaz olarak içine düşüreceği basit yanılgı. Tabii meselele - re böyle bakan kişilerin dahi kendileri - ni marksist zanneme özgürlükleri vardır ve bu özgürlüğe karşı çıkılması düşünüle - mez.

Bir sanat yapıtını sanat yapan, belki - bir temanın, o sanat dalına özgü anlatım ögelerıyle özgün bir fikir hali - ne getirilmesidir. Yani bir özgün yaratı - masıdır. Yoksa verilen temayı ya da konuyu açıklamak değildir. Ya da edebi dil - deki bir metnin grafik diline tercümesi değildir. Burada en can alıcı nokta tema ya da konu dediğimiz yazılı bir metnin içeriği özün sanat yapıtının dokusını o - luşturacağı yanlışından. Küçük burjuvanın şematik kafası, bu hazır öze uygun bir biçim yamamakla sanat yapıtı doğuraca - ğını düşünür. Oysa yaratıcılık dediğimiz şey, öz'ün kendi biçimiyle birlikte yaratılmasıdır. Şiirde imajlarla düşünmek, görsel sanat larda biçimlerle düşünmek dediğimiz de bu. Özle biçimin diyalektik bütünlüğü dediğimiz de bu. Tema ya da konunun belirlenmesinden sonra başlayan bu bütünlüğün yaratılması, yani sanatsal yaratı dediğimiz de bu, işte burada yetenek, yaratıcı zenginliği, kültür, bilgi, disiplin ve benzeri özel etkenlerin oynadığı önemli bir rol söz konusu. Yazarının bu özelliğinin önemsenmemesi ya da yadsınması, yukarıda sözünü ettiğim sanat-dışı kurtuluşlara, kopyacılıklara, yavanlıklara yol açıyor.

İşçi sınıfı adına, marksizm adına, ne - a - dına olursa olsun bunlara sahip çıkmaya - cağım, çıkmayacağız. Bu böyle bilinmeli - dir.

Sanat çalışmalarını basit yemu uy - gulamalarına indirgemek bizim işi - miz değildir. Çünkü "basitlik ve sağlık küçük burjuvanın zevkine göredir". Bizim sorumluluğumuz saflarında yer almak istediğimiz, aldığımız, alacağımız, insanlık tarihinin en soylu mücadelesine, yarayır ürünler vermek için, verebileceklerin gelişmalarına içtenlikle destek olmaktır.

S.ÜSTÜNGEL

Savaş Yolu

Nazım Hikmet'in önsözüyle
140 sayfa, 15 TL

Konuk Yayınları PK.749 Sirkeci-İSTANBUL

doğruca asım bezirci

Güncellik

Halkla bütünleşmenin, kitlelere ulaşmanın yollarından biri, belki de en kısası "güncellik"tir "Güncel" (aktüel) demek, "günümüzün olayları, sorunları, gerçekleri, görüşleri, duyuşları, kişileriyle ilgili olan" demektir.

Bu ilginin sınırları çok geniş, çeşitleriyse çok değişiktir. Güncel, yaşamlarla doğrudan bağlantılı olduğundan, hayat gibi taze, renkli, canlı, zengin ve verimlidir. Ayrıca, yalnız insanları, tabakaları, sınıfları değil, toplumları, halkları, ulusları da kapsamaktadır. Bundan ötürü birey olarak da, toplum olarak da güncele sıcak, yakın, çabuk birliği duyarız.

Bu durumu iyi değerlendiren eserlerin okunma, yayılma oranı ile kitlelerce özümlenme, benimsenme gücü artar.

Güncele eğilmenin bir yaran daha var : Günün getirdiği olaylara yazarın kalemiyle de katılmasına ve onları sıkıntıda aydınlatmasına, etkilemesine olanak verir.

Buna karşılık, ömrü pek kısadır güncelin, Etkisi de genellikle gelip geçicidir. Sanat ise hem bu geçiciliği yenmek, hem de söz konusu ilgiyi yaratmak zorundadır. Yoksa, uyandırdığı ilgi de, etki de tez zamanda uçup gider. Bunu önlemek için, sanatçı, "geçici" deki "sürekli"yi bulmağa, güncelı tarihsele bağlamaya çalışacaktır. Tıpkı, Nazım Hikmet'in söylediği gibi:

"Ne ah edin dostlar, ne ağlayın!
Dünü bugüne
Bugünü yarına bağlayın!"

Dünü bugüne ve bugünü yarına bağlamak gidicideki kelleşçi devinci bir anlayışla bulup-ortaya koymakla sağlanır. Bu da güncel gerçekliği diyalektik maddeci açıdan tarihin ve geleceğin gözüyle çözümlemeyi evrimi ve süreciyle, çağı ve çevresiyle birlikte kavramayı gerektirir.

Güncelliğe diyalektik yöntemle yaraşmak özellikle çelişkileri gözden geçirmeye bağlıdır. Geçici ile kalıcı ancak bu yolla ortaya çıkarılabilir.

Bilindiği üzere, gerçekliğe bağından taşıdığı çelişkiler dolayısıyla durmayan bir hareket, oluşum ve süreç içindedir. Çelişkiler temel ve yan, iç ve dış, uzlaşan ve uzlaşmayan diye iki kümede toplanabilir. Bir gerçekliğin, olgunun evrimini belirleyen ve onlar çelişkilere egemen olana "temel çelişki" denir, Temel çelişkiyle bağlı olup evrimde belirleyici bir etkisi görülmeyen çelişkiler ise "yan çelişki" diye adlandırılır.

Her gerçekliğin kendine özgü temel ve yan çelişkileri vardır. Sözgelimi, kapitalist toplumun temel çelişkisi, üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki çelişmedir. Bu çelişme, toplumsal üretim ilişkileri ile bireysel üretim araçları mülkiyeti arasındaki çelişkiyi doğurmuştur. Temel çelişkiye bağlı olan çelişkiler şunlardır: Sermaye ile emek, burjuva ile işçi sınıfı, kullanım değeri ile değişim değeri, alış ile satış, meta ile para vb. arasındaki çelişki...

Kapitalist düzende görülen sınıf kavgası, sömürü, yabancılaşma, bunalım, savaş, faşizm, emperyalizm, işsizlik vb. önemli olgular söz konusu temel çelişki - den kaynaklanır ve onlarla bağlantılı bulunur...

DYF-İş Eskişehir Şube Başkanı Muhittin Yılmaz grev kararları ve lokavt uygulamaları ile ilgili il dün bir basın toplantısı düzenledi, 21 Eylül tarihinde İstanbul'da demir - yollarında greve başlanaca - ğını, daha sonra greylerin kademeli olarak tüm Türkiye'de yaygınlaşacağını açıkladı.

Muhittin Yılmaz, konuşmasına şöyle devamış etmiştir:

"Bütün Devlet Demiryolları işyerlerinde grev kararı alınmış durumdayız. Grev kararların işverenlere tebliğ edildi ve işyerlerinin önüne de asıldı. Aynı şekilde Eskişehir'de Lokomotif Makine Sanayii işyerinde de grev kararı olarak ve işyerinin önüne astık. Ancak işveren, grev kararının asılı şından hemen sonra lokavt i - lan etti, Devlet kuruluşların - ışçıların sahip çıkmasına gerekirken, devletin kendisi işçileri işten atmış olacaktır. Biz bu durumu şiddetle eleştiriyoruz."

5 milyon liralık döviz yakalandı

Son aylarda artan döviz darlığı nedeni ile kaçakçılarek yoğunlaştırılmıştır. Önceki gün Topkapı Aşağılık Dragon'nda şüphe üzerine çevrelerek aranan iki şahıs üzerinde yaklaşık 5 milyon lira değerinde döviz ele geçirilmiştir. Polisler, Nuri Kavrak adlı şahıs üzerinde 24,700 Alman Markı, 20,500 Hollanda Gulseni ile 5,500 Fransız Frangı ele geçirmiştir. Polis, Nuri Kavrak'ın arkadaşı Kadir Yalaoğuz adlı kişinin yanında da pivasa değeri yaklaşık 4,000,000 lira olan çeşitli yabancı para.....ele geçirmiştir. Resimde yakalanan döviz kaçakçısının görülüyor. (Foto : Coşkun ARAL)

ZAMLAR ve TEPKİLERİ SÜRÜYOR

14 EYLÜL 1977
Çarşamba

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

ŞANLI 1 MAYIS

1 Mayıs 1977'nin tüm görkemini yansıtan ve işçi sınıfının yükselen hareketini belgeleyen kitap

Olayın Türkiye' deki ve dış dünyadaki yankıları...
Kanlı saldırıya tepkiler... 116 adet 4 renkli resim
Birinci hamur kâğıda ofset baskı, 208 sayfa, 30 lira
KONUK YAYINLARI P.K.749 Sirkeci- İSTANBUL

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ ZAMLARI PROTESTO EDİYOR

CHP' li 20 belediye başkanı "Zamlardan kurtulmanın yolu , 2. MC' den kurtulmakla olur" dedi

Halk feryat ediyor "Zamlardan perişan olduk"

● Haberi orta sayfada

Türk-İş Genel Başkanı DISK'in MESS işyerlerinde uyguladığı grevin ideolojik olmadığını söyledi

Ecevit' in zamlara karşı eylem çağrısından sonra Tunç da harekete geçti

Eyüboğlu "Özel müteahhitler zam kararnamesinin dışında bırakıldı"

CHP Genel Sekreteri "Yurttaşlarımızın mutluluğu Demirel' den ve 2.MC' den kurtulmasına bağlıdır" dedi

ANKARA (İSTA)

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Orhan Eyüboğlu,dün yayınladığı yazılı demeçte son demir--çelik zamları ile aracıların, stokçuların ve' ithalatçıların büyük yararlar sağladığını söylemiş, "Yurttaşların - mızın içinde ve evinde birliği, berekeri ve mutluluğu Demirel'in Cephe Hükümetinden kurtulmasına bağlıdır" demiştir.

Özel müteahhitlerin Demirel'in zam kararnamesi dışında bırakıldığını kaydeden Eyüboğlu şöyleliklle bu kişilerin eski fiyatlarla aldıkları demir-çeliği yeni zamlı fiyatlarla göstererek büyük kârlar elde ettiklerini bildirmiş, şunları söylemiştir:

-"Sayın Demirel'in ikinci MC Hükümeti yaptığı son zamlarla demir-çelik ürünlerinin yurt içindeki resmi satış fiyatını dünyadaki serbest satış fiyatlarının yaklaşık iki katına çıkarmıştır.

Demir-çeliğe yapılan bu zam yıllardır bu işin kara - bonasını Demirel hükümetle - rinin gözü önünde yapan ve halkın sırtından büyükvurgunlar vuran aracılar,stokçular , ithalatçılar ve onların işbirlik çilerinden başka kimseye yarar sağlamayacaktır.

Özel müteahhitler, Cephe Hükümetinin kararnamesi dışında bırakılmıştır ve böylelikle bu kişiler eski fiyatla al - dıkları demir-çeliği ingaat ve konut malı yerlerinde şimdiki zamlı fiyat üzerinden göstermek zorunda kalmadıklarından kârlarını halkın sırtından daha da arttıracaklardır.

Bunun sorumlusu Sayın Demirel'in başkanlığındaki cephe hükümetidir.

Devletin demir--çelik üretim tesislerine kendi bütçe payından sokağın bulunan kişilere işlemeye hak getiren Demirel'in Cephe Hükümeti yaptığı zamlarla yurt içi Fiyat yapısını alt-üst e - miştir."

DDY lokavt ilan etti

● **Ilk uygulama Eskişehir Lokomotif Makine Sanayiinde oldu**

ESKİŞEHİR (İSTA)

Türkiye Demir Yolları İşçileri Sendikası (DYF- İŞ)'in bir müddet önce Demir Yolları'nda almış olduğu grev kararına karşılık, DDY'nin lokavt uygulamaya başladığı ve ilk uygulamanın, Eskişehir'de Lokomotif Makina Sanayii işyerinde başlatıldığını bildirdi - miştir.

DYF-İş Eskişehir Şube Başkanı Muhittin Yılmaz grev kararları ve lokavt uygulamaları ile ilgili il dün bir basın toplantısı düzenledi, 21 Eylül tarihinde İstanbul'da demir - yollarında greve başlanaca - ğını, daha sonra greylerin kademeli olarak tüm Türkiye'de yaygınlaşacağını açıkladı.

Muhittin Yılmaz, konuşmasına şöyle devamış etmiştir:

"Bütün Devlet Demiryolları işyerlerinde grev kararı alınmış durumdayız. Grev kararların işverenlere tebliğ edildi ve işyerlerinin önüne de asıldı. Aynı şekilde Eskişehir'de Lokomotif Makine Sanayii işyerinde de grev kararı olarak ve işyerinin önüne astık. Ancak işveren, grev kararının asılı şından hemen sonra lokavt i - lan etti, Devlet kuruluşların - ışçıların sahip çıkmasına gerekirken, devletin kendisi işçileri işten atmış olacaktır. Biz bu durumu şiddetle eleştiriyoruz."

Sütlüce'de bir banka daha soyuldu

Sütlüce'de bir banka şubesine giren silahlı üç kişi banka veznesinde bulunan 65,000 lirayı alarak kaçmıştır. Banka personelinden alınan bilgiye göre saat 11.20 sıralarında banka giren silahlı üç soyguncu, Banka Müdürü Şevket Durat'dan kasadaki parayı istemiş - lerdir, Durat, Üzerine verilmeye gören Banka Müdürü kasada bulunan 65,000 lirayı yakalı - yan soyguncuların teslim etmiştir. Parayı alan soyguncular Feriköy Mezarlığı yönüne doğru kaçmışlardır. Resimde soyulan banka şubesi görülüyor. (Foto: COŞKUN ARAL)

Üniversitelerarası sınavların iptali olasılığı belirdi

İZMİR(THA)

Üniversitelerarası seçme sınav sonuçlarının iptali edilme olasılığı belirmiştir.

İzmirli bir öğretim görevlisinin "Sonuçları değerlendiren elektronik makinenin elektrik kesilmelerinden doğan arızalar nedeniyle, sonuçların hatalı belirlendiği" iddiasıyla İzmir 1.Asliye Hukuk Mahkemesi'ne açtığı dava önceki gün görüşülerek karara bağlanmıştır.

Mahkeme yargıcı Hüseyin Faysal Özsoy,verdiği kararda, üniversitelerarası seçme sınav sonuçlarının Ankara' da değerlendirilmesi nedeniyle, işlemin Ankara'da yapılması gerektiğini bildirmiş ve iddiayı inceledikten sonra üç kişilik bir bilirkişi heyeti kurulmasını savunan dava dosyasının Ankara Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesini uygun görmüştür.

Ankara Asliye Ceza Mahkemesi iddiayı yerinde görerek bilirkişi tarafından iddianın haklılık kazanması durumunda,Üniversite seçme sınav sonuçlarının iptali edilmesi yolına gidilecektir.

Sümerbank sözleşmesini kınamak için direnişe geçen 2700 işçiden 150 si işten atıldı

ANKARA-(İSTA)

Türk-İş'e bağlı Tekstil Sendikası ile Sümerbank Genel müdürlüğü arasında imzalanan toplu Sözleşmeyi yeterli görmeyerek fiyeri ve sendika bağlantısını kınamak amacıyla Kayseri Sümerbank Fabrikasında direniş yapan 2700 işçiden 150'sinin işine son verildiği bildirilmiştir.

Sümerbank'ta çalışan işçiler, işten atılmalarının sonunun gelmeyeceğini, kayıtların yeniletirilmesi istiyeceğini söylemişlerdir, Öteyandan işçile - rin DİSK'e bağlı sendikalar ile ilişki kurarak, gelişmeler üzerine bilgi verdikleri öğrenilmiştir.

TMMOB ve 18 ODA ORTAK AÇIKLAMA YAPTI:

"Bu iktidar enerji sorununa çözüm getiremez"

ANKARA (İSTA)

TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk, ülkede başgösteren enerji bunalımına sonuçta ikidarların çözüm getire - meyeceğini belirtmiş, "enerji üretiminde kullanılan tüm kaynaklar kamu - laştırılmalıdır. Elektrik enerjisi üretiminde fuel-oil santralları ve gaz türbinleri gibi dışa bağımlı ve pahalı üretim maddeleri - ni terkedilmelidir" demiştir.

TMMOB ve ilçeli 18 oda yapıtkarı ortak açıklamada "Sorumluluk birey olarak ilgilerindeki o kişilerin bağlı oldukları sınıflarındır. Dışa bağımlı bir enerji politikası izleyen egemen sınıflardır, Üzerinde konuşulmaktan kaçınılan nedenler var oldukça, sonuç değişik boyut larda olsa hep yine lenecektir. " şeklinde konuşmuşlardır.

Samandağ hükümet alanında bomba patladı, 1 kişi öldü

SAMANDAĞ (ÖZEL)

Samandağ'da hükümet binası alanında kimlikleri tespit edilmeyen kişilerce konmuş atılı bombanın patlaması sonucu 12 yaşlarında Semih Sahilioğlu parçalanarak ölmüş Necip Toplu, Ali Kara, Ali Şimşek ve Zekeriya Saf da çeşitli yerlerinden yaralanmışlar - dır.

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç, dün yaptığı basın toplantısında, DİSK'in yürütmüş MESS grevinin üç aydır başarıyla sürdüğünü belirterek, "Üç aydır süren bir direnişi sadece ideolojik olarak ve kaıralamak ilkel bir davranıştır" dedi, Tunç, Türk-İş içindeki bazı fikir ayrılıklarının ortadan kalkması için, olağanüstü genel kurul isteğinde de bildirdi. Tunç'un bu sözleri Türk-İş içindeki faşist kanadın temizlenmek istenmesi biçiminde yorumlanmakta, Öte yandan Türk-İş Genel Başkanı, hükümetin son zam kararıyla genel grevin gerekçelerini hazırlamış olduğunu da sözlerine ekledi. Tunç'un zamların bir genel grev gerekçesi olabileceği yolundaki sözlerinin Ecevit'in basın toplantısından hemen sonraya rastlaması dikkati çekti.

Tunç, dün düzenlediği basın toplantısında genel grev başladığı anda senatörlükten istifa edeceğini de tekrarladı ve şunları söyledi :

"Türk-İş genel grev kararı aldığı takdirde, dokunulmazlık zırhından sıyrılmakve genel grevi yönetmek üzere senatörlükten istifayı kesinlikle gerçekleştireceğim ve Türk-İş Genel Başkanı olarak genel grevin başına geçerek yöneteceğim."

● Haberi orta sayfada

MESS'e karşı grevdeki işçilere bayram öncesi 500 er lira dağıtılıyor

İSTANBUL (Özel)

Grevdeki Maden-İş işçilerine bugün 500'er lira dağıtılacaktır. Bayram Yardımı biçiminde dağıtılacak bu 500 'er lira ile, grevci işçiler ay - bayından bu yana ikinci kez grev ödeneği almış olacaklardır.

DİSK'e bağlı Maden- İş Sendikası yetkilileri, daha önce 29 Ağustos'ta grevdeki işçilere birer lira dağıtıldığını bildirmişlerdir.

GEZMİŞ, İNAN, ASLAN, BARDA

2. MC'nin kurulmasıyla zamlar aldı başını yürüdü. Daha hükümetin yaptığı zamlar açıklanmadan, işverenler ve tüccarlar kendi liklerinden birçok maddeye zam yaptı, ardından resmileri geldi, şimdi de bunların bütün fiyatları zincirleme katlanmaya devam ediyor. Hâlkın yapmak için ihtiyacı olan her şeyin fiyatına zam yapılıyor.

İşbirlikçi tekelci sermayenin bunalımı ve bunu daha da derinleştiren aşırı kâr hırsı öylesine azgın ki, aylarca kurulması için bin dereden su getirilen MC, daha güvenoyu almasının "yorgunluğunu bile çıkaramadan", zam yapmaya koyuldu. Bir yandan uluslararası tekelci sermayenin zorlama — lan, bir yandan yerli patrabaronlarının MC'yi iktidar yapmanın faturasını hemen tahsil etmek istemeleri, hükümetteki — leri- zamcılığa bağlattı. Bunun sonucunda zam oranları resmen düşürülmesi gelecektir, MC bunu yapmadan sömürü — sü çevrelerin istemlerini karşılamış olamaz. Devalüasyon kaçınılmazdır.

İşçilerin, köylülerin, memurların istemleri ise karşılan — madan durmaya devam edecektir. Yoksulluk daha yoksulla — gacak, üstelik sayıları artacaktır. MC bunun için iktidar olmuştur.

Ne var ki, MC'nin vazgeçilmez ortağı MHP bu zam furyasından hiç hazırmış gibi davranıyor. Sanki hiçbir şey yaşamayı daha da zorlaştıran, çektilmez yapan kendisinin de ortağı bulunduğu hükümet değil.

Hükümet partisi değil

Evet, faşist partinin ve taraftarlarının zamlar konusundaki tavırlarını iyi gözlemek gerekiyor. MHP ve yan örgütleri, kendileri iktidar değil de, sanki muhalefet partisiymiş gibi davranıyor. Örneğin, dilâcı bi himenneler derneğinin başkanı, zamlar karşısında memurların ne yapacağını sorduğu zam yapılması gerektiğini beyan ediyor. Faşist gazetelerin ağzı gemli yazarları, zamların halka da zarar vereceğini yazıyorlar. Ama hiç bir zaman bu haltı işleyenlerin arasında bizdevazı demiyor. Yavuz hırsız demeyi, eleştirileri şiiv yapıyorlar.

Fakat bu işten öyle kolay kurtulmak mümkün değil, MHP li bakanlar, bizzat kendilerine oy verenlere de, hesap vermek zorundalar. Hatırı sayılır zamlar, memurlara yüklenecek- ti, başınız böyle söylememiş miydi? Halbuki enseci kalın — lar bayram ediyor. Bunların resmi sözcüleri, Narin'ler, Sabancılar've diğerleri, daha da yeni zamlar isteriz, devalüasyon da isteriz, demediler mi?

Ülkücüler'e yeni bir fırsat

Kendilerine komando, ülkücü, bozkurt diyen gençler, liderlerinize doğru mu konuyoruz, yoksa yalan mı? İşte bunu sınamak için önünüzde iyi bir fırsat var. Çoğunuz meslek — siniz, faşist hareket sizi bıslıyor. Bunu herkes biliyor. Eğer zamlar enseci kalınlara yüklenmişse, sizlerin maoşlarına zam yapılmaz. Ama bu günlerde MHP'den, Ülkü Ocaklarından ya da bunların ardındaki örgütlerden alâkalı maoşlara zam yapıldığını, anlayınız ki, zamlar halkın sırtına binmiştir. Ne de olsa, ne kadar enseci kalınların hizmetindeyseniz de, sizler de yaşama koşulları açısından halktan sayılırsınız. "Evet gerçekleri kendi yaşamınızda da görmeniz mümkün. Sonra unutmayın ki, o gün, liderlerine saldırısınız vurup, kırasınız, öldüresiniz diye verilen her fazla kurus, bir işçinin, bir köylünün ya da memurun sofrasından eksilen bir lokma, örtünden çalınan bir nefestir. MHP'li bakanların gelince, zamlar konusunda tam bir suskunluk için- deler. Bunlar halkın sırtına bir yandan yük bindirirken, bir yandan da devlet kadrolarını kendi adamlarıyla doldurıyorlar. Kim kendi bakanlığına daha çok faşist sokabilirse, onun faşist hareketteki rütbesinin artacağına dair söylenti — ler yayılır.

Halkın her gün kullandığı maddelere ilk zammı yapma gerefine koşuşan Gümrük ve Tekel bakanı, daha yirmiüç gün Maliye Bakanlığı'ndan beş bin yeni kadro almayı "başardı". Gümrükçüler, bilindiği gibi silah taşıma hakkına sahiptir. İşçiden emekçiden kesilen vergilerden maoşları ödenecek beş bin faşist ve belleriniz ruhsatlı silahlı; Faşist tırmanışın boyutlarını hâlâ kavrayamayan kimilerinin gözüne batacak kadar durum ortada. MHP'li bakan bir yandan da Tekel'e MİSK'i sokmanın hazırlıkları içinde, Elatırıdan bu işler yürürken, kamuoyunu uyutmak için de, birtakım sözde "başkın" hareketleri, "tehtişler", ileri gerî konuşmalar, MHP'li bakan geçenlerde sigara kaçakçılığının sorumlusunu da bulduk: Bu işin perde arkasında Bulgaristan varmış.

Her sokak başında Amerikan sigarası satılıyor, kaçakçılar Türkiye'nin en yaygın ve en kârlı sanayiini düşürdüğünden beksesini kurmuşlar; tıp gazeti, kahveydi, pirinçti, etti, hepsi için kilometrelerce kuyruk varken, piyasada kendi üretimimiz Samsun sigarası bulunmazken, Amerikan sigarası en ufak kasabaya bile ulaşıyor, MHP'li bakan da kalkıp bunların Bulgaristan'dır diyor. Sanki "sivil zekalı" sıfatını da kimseye kaptırmamak niyetindeymiş gibi.

Bunlar komünizm düşmanlığında öyle azmışlar ki, memleketteki kötü giden her şeyin sorumluluğunu komünistlere yüklemeye öyle alışmışlar ki, şimdi devletler arası ilişkileri, diplomasi kurallarını bile unutup,sosyalist Bulgaristan'a saldırıyorlar. Halk da bunu duyunca rahatlayacak demek bu işte de komünist parmağı varmış deyip, yerlikli — leri suçlamayacak, gerçek suçlular temize çıkacak sanıyorlar.

MHP elegeçirdiği bütün mevzilerden uzaklaştırılmalıdır

TIRMANAN FAŞİZM İKTİDARA GELDİĞİNDE, DEMİREL'LE, AP İLE GELECEK DEĞİLDİR. MHP İLE TÜRKEŞ'LE YA DA BUNLARIN KAFA YAPISINDAKİ BAŞKA KURULUŞ VE KİŞİLERLE GELECEKTİR BUNU UNUTMAMAK GEREKİYOR.

Vedat ÜNER

Halbuki sokaktaki odam bile biliyor,sigara kaçakçılığının arkında kimler vardır, hangi büyük patrababaların bu işi yürütmektedir. Şaşacak çocukların ve ilk satıcının bir paketten kaç kuruş aldığı, buna karşılık Türkiye'ye sokup, dağıtımı yapan ve sayıları bir elin parmak sayısı — nı geçmeyen kaçakçı ağalarının asıl vurgunu vurdukları, günlük gazetelerde bile yazıldı. Bu işten büyük patrababaları her yıl milyarlar kazanıyor, Sen bunlarla boşa çıkma, boşa çıkmaya niyet etme, sonra da kalk komşu ve dost bir ülkeyi suçla. Sen hükümet olarak kendi devletinin sınırlarından giren çıkanı denetim altına alamaz, sonra da çok önemli bir bu luş yapmış gibi, komünizm düşmanlığını daha da körükleyeceğim diye, Bulgaristan'a yüklen, Buna çocuk — lar bile gülüyor.

Kudret Bayhan'ı unuttunuz mu?

Evet hep beraber izleyelim şimdi. MHP'li bakan işe başladıktan sonra kaçakçılık ve özellikle Amerikan sigarası kaçakçılığı azalacak mı, artacak mı? Samsun garantör sayıya düşecek mi, düşmeyecek mi? 5000 tane "ülkücü" görev başlayınca, işler düzelecek mi, düzelmeyecek mi? Sonra unutmayalım, vaktiyle, sıkıyönetim altında, bir MHP senatörü eroin kaçakçılığından Fransa'da tutuklanıp, mahkum olmuştu. Senatör'de en "milliyetçi" konuşmaları yaparken, meğer bir yandan da eroin ticaretiyle uğraşır, kârpe beyinlerin uyuşması için iş tutarmış.

Öte yandan ilerici parlamenterlerimize de önemli bir görev düşmektedir. Hükümetin bir bakanı,dost bir ülkeyi suçlamıştır, Ya bu MHP'li kişi bu iddiasını ispat lamalıdır, ya da ülkemizin dost larımızsa karşı küçük düşürdüğü için derhal görevinden ayrılmalıdır. Çünkü yapılan sadece komünizm düşmanlığı değil, aynı zamanda Türkiye'nin komşularıyla ilişkileri kurmasıdır. Bu bakan ve partisi tarafından engellenmek istenmektedir, İş bu yönüyle, ilerici parlamenterlerimizi de ilgilendirmektedir sanırız./(Meclisin hâlâ çalışıp duruma gelmemiş olmasına rağmen, yapılacak şeyler vardır).

Ülkemizdeki faşist hareket, son zamların ve ekonomik bunalımın sorumluluğunu Demirel'e ve AP'ye, MSP'ye yüklemeyip, aradan sıyrılmaya çalışmaktadır. Buna fırsat verilmemelidir, MC hükümetini ve yapıklarını eleştiren her kişi ve kuruluş, bu bilinçsizlerin en çok yararına hizmet etmektedir. Ancak, işçi sınıfı ve emekçi sınıflarını o dönemlerdeki gelişme düzeyi, sermayenin, bunalımını aşmasının gelişmesini esaklıncaları bir anlamda sürdürmesinin toplumsal koşulu olarak, burjuva demokratikleşmenin sınırlarının bir ölçüde gelistirilmesi olduğunu, Türkiye'nin dolaysız geniş demokrasi özlü 1961 Anayasası kabul edildi. İşçi hareketi, emekçi halk hareketi, örgütlenmede yeni adımlar attı. Sosyalist bilinçlerine, dar çevrelerden kitlelere doğru yaygınlaşmaya başladı.

1967'lerden itibaren, tekelci büyük sermaye kesimlerinin yeni darboğazları; sermaye sınıflarının kendi iç ilişki ve çelişkilerinde yeni düzenleme ihtiyacı; kapitalizm öncesi sermaye ve sömürü kesimlerinin kısmi tasfiyesi zorunluluğu; kısaca, tekelci kapitalizmin daha hızlı gelişme zorlaması, 1971, 12 Martında siyasal yansımasını buldu. Bu defa, tekelci gelişme adına, parlamenter görünümlü bir faşist uygulama ile, işçi sınıfı, emekçi sınıflar, ilerici, demokrat güçler üzerinde, baskı kuruldu. Türkiye'de üzerinde gerçek anlamda azaldığı buna karşılık tekel kârlarının en fazla arttığı dönemin 12 Mart dönemi olması, bu konuda fazla söze ve yoruma gerek bırakmadan, pekçok gerçeği açıklar.

Şimdi, Türkiye kapitalizmi, yeni ve önemli bir darboğaz yaşıyor. Faliclik yapıp, «bu gidişin sonu 1980'de yeni bir darbedir veya devrimdir» gibisinden, bilinse ilgisi olmayan şeyler söylemek istemiyoruz. Ama görünen o ki, sermaye güçleri, darboğazlarını aşabilmek için yeni denemelere girişecekler. Ancak 1977'lerde, Türkiye demokrat güçlerinin, Türkiye işçi sınıfının gelişme düzeyi, dinamik, objektif olarak yeni bir 12 Marti sessizce kabule elverişli değil. Kısaca, Türkiye toplumu yeni dönüşümlere gebe.

Takkeleri önümüzde kayup düşünme zamanıdır. Önümüzdeki kaçınılmaz dönemecte, yol ayrımında, Türkiye toplumu hangi yolu tutacak? Bunu belirlemek gücü ve öncülüğü, öncelikle Türkiye işçi sınıfında Türkiye emekçi sınıflarında. Türkiye demokratik güçlerindedir. Onların hatası, işleri ağırdan almaları, kararsızlığı, veya ihaneti, Türkiye halkını yeni aci deneylere, yeni aci günlere sürükleyebilecektir kadar, onların kararlılığı, birliği, mücadele gücü ve doğru taktik ve stratejileri ülkemizi ve halkımızı düze çıkarabilir. Sunu hatırlamakta yarar vardır. Günümüzde artık, güdücü olan sermaye değildir. Türkiye işçi sınıfı, Türkiye demokrat güçleri, öncülüğü fiilen yüklenebilecek düzeye gelmişlerdir.

Bu noktada, başlıca sorumluluklardan biri de CHP'ye düşmektedir. Türkiye'de sosyal demokrasi, dünyadaki bazı sosyal demokrat partilerin, sonradan cok pahalıya ödenen hatalarını tekrarlamamalıdır. Türkiye'nin bu önemli dönemecinde, bu kaynaşmasında, CHP'nin sorumluğunun, özgün bir rolün en önemli sorun merkezin «tutmadığı» Bedlevye Başkanı adaylarından nasıl kurtulunacağı, bir darboğaz içinde. Gözünde büyük sermayenin, artık kendisine dar gelmekte olan elbiseleri değiştirme ve tekelciliğe bağlanma hamleleri olsa. Ancak, işçi sınıfı ve emekçi sınıflarını o dönemlerdeki gelişme düzeyi, sermayenin, bunalımını aşmasının gelişmesini esaklıncaları bir anlamda sürdürmesinin toplumsal koşulu olarak, burjuva demokratikleşmenin sınırlarının bir ölcüde gelistirilmesi olduğunu, Türkiye'nin dolaysız geniş demokrasi özlü 1961 Anayasası kabul edildi. İşçi hareketi, emekçi halk hareketi, örgütlenmede yeni adımlar attı. Sosyalist bilinçlerine, dar çevrelerden kitlelere doğru yaygınlaşmaya başladı.

Takkeleri önümüze kayup, yakın tarihe de bir gözatarak düşünelim olursak, bugün yaşamakta olan toplumsal bunalımın mutlaka bir çözümünün gelecegini anlarız. Ancak o çözümün ne yönde gelişeceği ve hangi sınıfların çıkarları doğrultusunda olacağı, daha kendiliğinden gelişle bırakılamayacak, aslo kör iyimserliğe kapılınmayacak çok ciddi bir sorun ve sorumluluktur.

Kitleler artık bu koşullarda yaşayamaz olmuşlardır. Ama kitlelerin, örgütsüz, amaçsız, başıbozuk, kendiliğinden tepkileri, yönlendirilmez, örgütlenmezse, hiç bir zaman kendi başına bellı bir amaca varamaz, hedefini bulamaz, faşizme ortam hazırlamaktan başka bir işe yaramaz. İşçi sınıfı kendisine düşen görevi, örgütlü ve etkin şekilde yapmaktadır, yapacaktır. Türkiye'nin tüm demokrat güçleri ve parlamenter içindeki ve dışındaki örgütlü muhaleleri de görevini yapmak, katkısını getirmek; ortak davranış ve eylemlerden kaçmamak yerine, birliği aramak zorunludur. Yarın çok geç olmadan, bugünden kavranmalıdır bu gerçek ve bu sorumluluk.

YORUM — Engin IDIL

Takkeleri koyup düşünmek

Türkiye'de büyük olaylar oluyor. Türkiye'de değişim, hiç bu kadar hızlı, bu kadar belirgin, bu kadar altüst edici olmamıştı. Türkiye hızla biryerlere doğru gidiyor. Bunun yönünü, Türkiye'deki çatışma ve görünürdeki kargaşo, bu gelişmeyi engellemek isteyenlerle, gelişmeye ayak diroyenlerle; gelişmeyi hızlandırmaya çalışan, gelişme yönünde ilerleyen güçler arasındaki ilişki ve çelişkilerden doğuyor.

Önümüzdeki günlerde, önemli siyasal somutlaşın olacak zamlara sadece kötü bir yönetimin önüne gecemediği ve körüklediği bir olay olarak bakmamak gerek. Bu zamlar, Türkiye kapitalizminin çıkmazının, çözümsüzlüğünün vardığı zorunlu nokta. Bu zamlar, emekçi kitlelerin gerçek anlamda yoksullaşmalarının, boğazın kemiğe dayanmasının yeni bir adımı. Kısaca, Türkiye'de, ekonomik cloy, ekonomik bunalım ve çözümsüzlük, birdenbire, yine ön plana çıkmış, «siyasal» odeta aşmış durumda.

Türkiye kapitalizmi, hele 1950'lerden bu yana süren tekelci ve emekten hızlı gelişme sürecinde birçok darboğazlarla karşılaştı. Boğazlar ne zaman darolsa, egemen güçler, kendilerine, emekçi sınıflar cephesinden bakmaya, yüklü onların sırtına bindire bindire yol aldılar. 1957 sonrası ekonomik bunalımı 1960 darbesiyle noktalandı. 1960 darbesi, bütün bu darboğaklı içinde, özünde büyük sermayenin, artık kendisine dar gelmekte olan elbiseleri değiştirme ve tekelciliğe bağlanma hamleleri oldu. Ancak, işçi sınıfı ve emekçi sınıflarını o dönemlerdeki gelişme düzeyi, sermayenin, bunalımını aşmasının gelişmesini esaklıncaları bir anlamda sürdürmesinin toplumsal koşulu olarak, burjuva demokratikleşmenin sınırlarının bir ölcüde gelistirilmesi olduğunu, Türkiye'nin dolaysız geniş demokrasi özlü 1961 Anayasası kabul edildi. İşçi hareketi, emekçi halk hareketi, örgütlenmede yeni adımlar attı. Sosyalist bilinçlerine, dar çevrelerden kitlelere doğru yaygınlaşmaya başladı.

1967'lerden itibaren, tekelci büyük sermaye kesimlerinin yeni darboğazları; sermaye sınıflarının kendi iç ilişki ve çelişkilerinde yeni düzenleme ihtiyacı; kapitalizm öncesi sermaye ve sömürü kesimlerinin kısmi tasfiyesi zorunluluğu; kısaca, tekelci kapitalizmin daha hızlı gelişme zorlaması, 1971, 12 Martında siyasal yansımasını buldu. Bu defa, tekelci gelişme adına, parlamenter görünümlü bir faşist uygulama ile, işçi sınıfı, emekçi sınıflar, ilerici, demokrat güçler üzerinde, baskı kuruldu. Türkiye'de üzerinde gerçek anlamda azaldığı buna karşılık tekel kârlarının en fazla arttığı dönemin 12 Mart dönemi olması, bu konuda fazla söze ve yoruma gerek bırakmadan, pekçok gerçeği açıklar.

Şimdi, Türkiye kapitalizmi, yeni ve önemli bir darboğaz yaşıyor. Faliclik yapıp, «bu gidişin sonu 1980'de yeni bir darbedir veya devrimdir» gibisinden, bilinse ilgisi olmayan şeyler söylemek istemiyoruz. Ama görünen o ki, sermaye güçleri, darboğazlarını aşabilmek için yeni denemelere girişecekler. Ancak 1977'lerde, Türkiye demokrat güçlerinin, Türkiye işçi sınıfının gelişme düzeyi, dinamik, objektif olarak yeni bir 12 Marti sessizce kabule elverişli değil. Kısaca, Türkiye toplumu yeni dönüşümlere gebe.

Takkeleri önümüze kayup düşünme zamanıdır. Önümüzdeki kaçınılmaz dönemecte, yol ayrımında, Türkiye toplumu hangi yolu tutacak? Bunu belirlemek gücü ve öncülüğü, öncelikle Türkiye işçi sınıfında Türkiye emekçi sınıflarında. Türkiye demokratik güçlerindedir. Onların hatası, işleri ağırdan almaları, kararsızlığı, veya ihaneti, Türkiye halkını yeni aci deneylere, yeni aci günlere sürükleyebilecektir kadar, onların kararlılığı, birliği, mücadele gücü ve doğru taktik ve stratejileri ülkemizi ve halkımızı düze çıkarabilir. Sunu hatırlamakta yarar vardır. Günümüzde artık, güdücü olan sermaye değildir. Türkiye işçi sınıfı, Türkiye demokrat güçleri, öncülüğü fiilen yüklenebilecek düzeye gelmişlerdir.

Bu noktada, başlıca sorumluluklardan biri de CHP'ye düşmektedir. Türkiye'de sosyal demokrasi, dünyadaki bazı sosyal demokrat partilerin, sonradan cok pahalıya ödenen hatalarını tekrarlamamalıdır. Türkiye'nin bu önemli dönemecinde, bu kaynaşmasında, CHP nin sorumluğunun, özgün bir rolün en önemli sorun merkezin «tutmadığı» Bedlevye Başkanı adaylarından nasıl kurtulunacağı, bir darboğaz içinde. Gözünde büyük sermayenin, artık kendisine dar gelmekte olan elbiseleri değiştirme ve tekelciliğe bağlanma hamleleri olsa. Ancak, işçi sınıfı ve emekçi sınıflarını o dönemlerdeki gelişme düzeyi, sermayenin, bunalımını aşmasının gelişmesini esaklıncaları bir anlamda sürdürmesinin toplumsal koşulu olarak, burjuva demokratikleşmenin sınırlarının bir ölcüde gelistirilmesi olduğunu, Türkiye'nin dolaysız geniş demokrasi özlü 1961 Anayasası kabul edildi. İşçi hareketi, emekçi halk hareketi, örgütlenmede yeni adımlar attı. Sosyalist bilinçlerine, dar çevrelerden kitlelere doğru yaygınlaşmaya başladı.

1967'lerden itibaren, tekelci büyük sermaye kesimlerinin yeni darboğazları; sermaye sınıflarının kendi iç ilişki ve çelişkilerinde yeni düzenleme ihtiyacı; kapitalizm öncesi sermaye ve sömürü kesimlerinin kısmi tasfiyesi zorunluluğu; kısaca, tekelci kapitalizmin daha hızlı gelişme zorlaması, 1971, 12 Martında siyasal yansımasını buldu. Bu defa, tekelci gelişme adına, parlamenter görünümlü bir faşist uygulama ile, işçi sınıfı, emekçi sınıflar, ilerici, demokrat güçler üzerinde, baskı kuruldu. Türkiye'de üzerinde gerçek anlamda azaldığı buna karşılık tekel kârlarının en fazla arttığı dönemin 12 Mart dönemi olması, bu konuda fazla söze ve yoruma gerek bırakmadan, pekçok gerçeği açıklar.

Şimdi, Türkiye kapitalizmi, yeni ve önemli bir darboğaz yaşıyor. Faliclik yapıp, «bu gidişin sonu 1980'de yeni bir darbedir veya devrimdir» gibisinden, bilinse ilgisi olmayan şeyler söylemek istemiyoruz. Ama görünen o ki, sermaye güçleri, darboğazlarını aşabilmek için yeni denemelere girişecekler. Ancak

İçişleri Bakanlığı'nın Helsinki'yi ihlal eden kararı

Enis COŞKUN
Barış Derneği Genel Sekreteri

Barış ernegi 1 Eylül ünya Barış Gününü anma programı içinde bir ulusal konferans toplad. «Helsinki Nihol Senedi ve Türkiye» başlığını taşıyan bu konferansa Türkiye Barolar Birliği, Tabibler Birliği gibi meslek örgütleri; DİSK gibi sendikal örgütler; Halkevleri ve Köy Kalkınma Kooperatifleri vuslar ve bunların dışında yirmiye yakın demokratik kuruluş ile pekcok barışsever aydın katıldı.

Konferansa ülke dışından da bazı konuklar ağırlmıştı. Çağrılı konuklardan Dünya Barış Konseyi Başkan Yardımcılarından ve Fransa Parlamentosu Paris Senatörü Raymont Guyot ile Yunanistan Barış Komitesi Genel Sekreteri Statis Karayannis geldiler. Ancak, gelmek istediklerini bildiren diğer konuklardan bazıları vize alamadılar. Bazı çağrılılar ise ücaklarını bildirilen mesajlar gönderdiler.

Konferansa işlerinin cokluğu nedeniyle katılamayacağını bir telgraf ile bildiren Sayın Kemal Gürüz'ün başkanlığında yürütülen İçişleri Bakanlığından da bir mesaj geldi. Bakanlığın bu mesajı, Dernek Başkanına bir polis memuru tarafından yazılı olarak verildi. Yapılan tebligatta Helsinki Nihol Senedi ve Türkiye Ulusal Konferansının çağrı yabancı konuklarını katılmalarının yasaklandığı bildirilliyordu.

Konferansın ve Türkiye'de günden en önemli ve düşündürücü olaylarından birisidir bu yasaklama kararı. Çünkü, Helsinki Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansının sürüp yürütülmesi amacıyla, 4 Ekimde Belgrat'ta başlayacak görüşmelerin öncesinde böyle bir konuda böylesine bir yasaklama kararının özel bir önemi, ağırlığı ve anlamı var.

Bilindiği gibi, Belgrat görüşmelerinin hazırlık toplantılarında sosyalist ülkelerin karşısında yer alanlar, Helsinki Nihol Senedinin ünlü üçüncü sepetini yürürlüğe girmesini sonuna yapmışlardır. Bu yoru bir yandan sosyalist ülkelerin eleştirilmesi, öte yandan da Konferansın engellenmesi amaçlanıyordu. Ama sosyalist ülkelerin bu saldırılar karşısındaki tutum ve davranışları onların elini boşaltmış ve Konferansın engellenmesi girişim ve niyetlerine başarı firsatı vermemiştir.

Helsinki Nihol Senedinin üçüncü sepeti, özellikle serbest dolaşımın ilişkin olarak günümüze getirilmektedir. İçişleri Bakanlığının yasaklama kararı, bu bakımdan büyük önem taşımaktadır. Çünkü yasaklama kararı, bu konudaki yaygın ve yoğun kampanyanın temelsizliğini ve geçersizliğini göstermesinin yanısıra, Helsinki Kararının doğrudan çiğnenmesi gibi bir sonucu da ortaya çıkarmıştır. Hele yasaklama kararının Helsinki Nihol Senedi ile ilişkin bir konferans ile değil de, dünyanın cesitli ülkelerinden gelen konuklarla ilgili olarak alınmış olduğu gibi, hem daha da arttırmaktadır. Hukukta **Pacta Sunt Servanda** diye bilinen ve hukuk dilimizde de **ahte vefa** diye tanımlanan bir kural vardır. Bilreyler arasında olduğu gibi, hem daha da önemli olarak, uluslararası ilişkilerde devletler arası ilişkilerde geçerli olan bu kural, altına imza konulan andlaşmalara gösterilmesi gereken hukuk yükümlülüğünü dile getirmektedir. İçişleri Bakanlığı alınan yasaklama kararı ile Helsinki Nihol Senedine egemen olan ruha ve üçüncü sepetteki kararların aykırı davranmış ve pacta sunt servanda kuralını çiğnemiştir. Üstelik bu ihlal olayı, Türkiye'nin yasal olarak yükümlendiği ve adına imzalamış olan Demirel'in hükümet başkanı olduğu bir dönemde gerçekleşmiştir.

Şu gerçeğin altını cizmek gerekir: İçişleri Bakanlığının bu yasaklama kararı yalnızca dâhe sınırları içinde kalacak antidemokratik bir işlem ve uygulama değildir. Bu işlemin boyutları dâhe sınırlarını aşmakta ve uluslararası hukuk dalına girmektedir. Alınan bu kararla devletimizi uluslararası platformlarda ve hele özellikle 4 Ekimde başlayacak Belgrat Konferansı öncesinde zor durumla sokacak ağırlıkta bir girişimde bulunulmuştur.

Atılan her imza, sahibine bir sorumluluk yükler. Hele bu imza bir kurum ve özellikle bir devlet adına atılmışsa yükleyeceği sorumluluk da o ölcüde ağırlaşır. Bir uluslararası andlaşmanın altına imza koyanlar, bu sorumluluğu bilir ve taşırlar. Hele bir yandan birtakım ülkeleri andlaşmaya aykırı hareket etmekle suçlama kampanyasına katılırlarsın ya da böylesi bir kampanyayı yürütenlere omuz verenlerin öncelikle kendilerinin o andlaşmaya uygun hareket etmeleri gerekirdir. Bir de üzerinden bir içtenlik geregidir. Ahte veta gösterenlerin ahte veta istemeye de hakları olamaz.

4 Ekim tarihinde Belgrat'ta başlayacak görüşmelerde Dışişleri Bakanlığımız temsilcilerinin durumu oldukça, zorlaşmış bulunmaktadır. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansına katılacak temsilcilerimiz, ülkemizde aynı konuda toplanmış bir konferansa taraf devletlerden çağrılmış konukların katılmalarına izin verilmeyişindeki celişkiyi nasıl açıklayacaklarını düşünmeye başlamışlardır. Diğer uluslararası toplantılarda bir zor durumla sokan işlemin sorumluları, anlaşılan dâhe kararın boyutlarını hiç hesaplamamışlardır. Oysa devlet mekanizmasında görev alanların dünyadaki gelişmeleri dâhe iyi izlemeleri gerekir. Antidemokratik ve soğuk savaş dönemlerinden kalma bir zihniyetle zamanımızda devlet carkı döndürülemez. Türkiye barışçı güçleri, dünyadaki barıştan yana gelişmelere ters düşen bu zihniyetin karşısında yer almaktadırlar.

Helsinki Konferansı soğuk savaşı geri döndürmez kılıcı kararların alındığı bir konferanstır. Dünya barışını kurma yolunda açılmış bir kapıdır Helsinki. Bu kapıyı dünya barışçıları acık tutacaktır. Bu gerçeği herkesin ve öncelikle bu yasaklama kararı verenlerin özümlemesi gerekmektedir. Yapılacak iş, böylesine yasaklama kararı verenek uluslararası platformda dâhe yeta kuralını çiğneyen bir konumda olmak değil, tam tersine bu kuralın bekcisi olmaktır. Helsinki Nihol Senedini ihlal Türkiye'nin cıkarlarına aykırıdır. Türkiye'nin yararına olan, Helsinki Kararlarının hayata geçirilmesi için hareket etmek; ikili ve cok yanlı açılımlar yapmaktır. Türkiye barışçıları bunu istemekte ve beklemektedir. Bu yolda atılacak her adım Türkiye barışçılarının desteğini alacaktır. Ama soğuk savaş dönemlerini geri getirici nitelikli her girişim ise etkin bir direnişle karşılaşacaktır.

4 Ekimde Belgrat'a devletimiz adına katılacak Dışişleri temsilcilerimiz, Helsinki'ye aykırı bu yasaklama kararının alınmasındaki nedenleri, ve bunun karşısında, Türkiye barışcı güclerinin yükselen haklı tepkilerini gözönüne alarak, izleyecekleri politikayı yeniden gözden geçirmelidirler.

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası istanbul Barbaros Buharı—Subesinde 920036—8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Buharı Subesinde TAS—G/110 numaralı hesaplara yatırınız

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların

GENEL TOPLAM: 4.255.393.16

Dünkü Toplam: 4.254.633.16

Şakir Güç	10	Özgen Özyürek	10
Mustafa Aldoğ	15	Yılmaz Dedeoğlu	20
Göker Çalışkan	5	Bilge Aldoğ	20
İzzet Pehlivan	5.00	Armağan Dedeoğlu	5
Yaşar Tuna	20	Fikret Sankur	5
Erdem Çakgör	30	Zeynep Aydın	20
Güngör Ersin	50	Şenol Karakoç	20
Abdurrahman Özyürek	10	Nedim Alp	20

Bugünkü Toplam: 760.00

DİKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırılırken karşılığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine "grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

Politika
SAHİBİ: Politika Basın ve Yayın A.Ş. adına Turhan Devrimci İçci Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) temsilen Kemal TÜRKLER
Yayın Yönetmeni: Ergün ÖNGÖR
Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENSEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)
ADRES (İSTANBUL): Yenibahçe Caddesi Tepecikler Sokak No: 5 Cağlayağlu
TEL: (2) 77 12 77 69 00
BASKI: Cağlayan Matbaası Tesisleri
ANKARA: Ziraat Caddesi 29/27 Kızılay
TEL: (1) 65 36 18 36 60
AYLIK ABONE BEDELİ: (TMA) Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
İLAN TARİFESİ: Sütun Santimi: 3. Sayfa 110 TL, Arka Sayfalar 100 TL, İstanbul Bürosu 70 TL, Diğer Bürolar 50 TL
Sayı: 1531 Yıl: 5 150 kuruş

"SOL" MASKELİ DÜŞMANLIK

Politika okurları yazıyor

M.Ali YILMAZ (İstanbul)

Sermayenin yazar-çizer takımı ile sözde ilerici kimileri her zaman benzer yollarda buluşmaktadır. Sermayenin direktifleriyle katemini cynatan gerici-faşist yazarlar, işçi sınıfının verdiği hakkı ve tarihsel mücadeleye sövüp saydırarken, bunu bilincli olarak yerine getiriyorlar. Örneğin onlar özellikle son yıllarda artan bir biçimde DİSK'e veryansın ediyorlar. Yiğitlerin yiğitli DİSK üyelerinin kararlı tutumlarına zamar otmaya kalkışıyorlar. İşçilikçi tekelci sermayenin metal işkolundaki örgütü MESS'in zorba yöneticileri T.Maden-İş sendikasının, onun grevci işcilerine, ağıtın notlarına, kararlarına, birliğine ve dayanışmasına saldırıp duruyorlar. Bir sürü işe sapa gelmez lafla geveleyip duruyorlar. İşçi sınıfının birliğini önlemeye, onu bölmeye uğraşıyorlar.

Bunu görmek gerekmiyor mu? Örneğin, gericilik ve faşizm gücleri DİSK'e catıyor, dedik, DİSK'e karşı tavır, ilericilikle gericiliğin turnusol kağıdı oldu günümüzde. Başka kimler saldırıyor? Memlekete söyle bir bakmak yeter. Biri tutmuş, sanki başka konu yok, ilerici sayılan bir gazetede üstelik, DİSK'e veryansın ediyor. Faşizm tırmanıyor, hayat pahalılığı almış başını gidiyor, emekçileri perişan ediyormuş, MC'nin işbaşından uzaklaştırılması gerilimin artmasına yol açacakmış, bu yüzden sanki bütün sorumluluğu DİSK'e yüklemeye çabalıyor, uğraşıyormuş... Adamı vız geliyor. Ha Tercümân'da yazılanlar ha onun dökümüdürleri. İşini gücünü bırakmış boyuna kara calıp duruyor. Neden? İşçi sınıfının birliğini önlemeğe çalıştığı kanıtların cok mu? Kafasızlığından mı? İsterse bunlardan yalnızca birinden veya hepsinden özürü olsun olsun, isterse olmasın. Fakat durum değişmiyor. MESS'in gazetesi de aynı seyleri yazıyor. Türkeş de aynı seyleri söylüyor. Söz konusu ilericiği kişiler) ise bir türkiç, işçi sınıfı hareketi düşmanlığını sol maskesi altında gerçekleştiriyorlar. İşçi sınıfının birliğini önlemeye, onu bölmeye uğraşıyorlar.

Kötü mu oluyor? Bir bakıma evet, bir bakıma hayır. Kötü oluyor çünkü demokrasiden yana olanların aralarındaki dağınıklığı gidermek, ortak noktaları temeli üzerinde, belli bir programa dayalı en geniş birliklerini sağlamak günümüzün görevi. İyi oluyor çünkü işçi sınıfı hareketi güclendikce, ağırlığını koydukca sağlıksız unsurlar gün gelir açığa çıkıyor, gericiliyor, anti-komünizmin batağına batıyor, dökülüyor. Böylelerinin tüm kirlerinin carkıyen cevresi kovmaya çalıştığı kırıntıların süpürülmesi ise sorun olmuyor. O kırıntılarla birlikte kendi de süpürülüp gidiyor. İki kere ikinin dört etmesi gibi yani.

Fakat niye Tercümân'da o eski arkadaşımızın yanında yazmıyor, doğrusu hâlâ merak konusu. Yakında MESS gazetesi de kendisinden ve arkadaşlarından yazı sipariş edense, hiç kimse şaşmayacak. Yazık.

"ÇİNKUR'da grev Milli Güvenlik nedeniyle değil Stoklama Güvenliği nedeniyle ertelendi"

Sendika Başkanı Tekin, 2. MC iktidarının DİSK düşmanlığı yaptığını söyledi

ANKARA (İSTA)

Çankaya'nın Aladağ ve Çakılpınar-Kayreri maden işletmelerindeki grevin Başkanlar Kurulu tarafından 30 gün süreyle ertelenmesi 2. MC'nin yasa dışı tutum ve davranışlarının bir örneğini olarak gösterilmiş ve asıl nedenin "stoklama güvenliği" olduğu bildirilmiştir. Çınkurta ait işyerlerinde örgütlü ve yetkili olan Dev Maden-Sen Sendikası Genel Başkanı Mustafa Tekin, MC'nin DİSK düşmanlığı yaptığına ve komunun Danıştaya götürül

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.01 Çocuk Bahçesi
11.30 Gözde Eserler
11.45 Aynur Gürkan'dan Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Mürüvvet Demiral'dan Şarkılar
16.25 Türküler ve Oyun Havaları
16.45 Çocuk Bahçesi
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Mustafa Ceyhanlı'dan Türküler
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Haberler
21.30 Tuğrul Mumcu'dan Türküler
23.00 Haberler
23.35 Türküler ve Oyun Havaları
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Konseri
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı
12.00 Hafif Müzik
12.20 Şarkılar
12.40 Türkülerin Dili
13.00 Haberler
13.30 Şarkılar
14.00 Türküler
14.15 Tarih Defteri
15.20 Küçük Konser
16.00 Türküler Geçidi
16.20 Arkası Yarın
16.40 Şarkılar
17.00 Konser Saati
18.30 Yurttan Sesler
19.00 Haber Özetleri
19.30 Oyun Havaları
19.45 Sanat Dergisi
20.15 Türküler
20.30 Erkekler Faslı
21.00 Haberler
21.30 Hafif Müzik
22.00 Hafif Batı Müziği
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Hafif Müzik
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.55 Program ve Kapanış

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Haberler
09.15 Hafif Müzik
09.30 Türküler
10.15 Şarkılar
10.30 Türküler Geçidi
11.10 Sevilen Eserler
11.30 Türküler

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.30 Çarşamba Konseri
09.15 Bizden Besteler
10.15 Diskoteğimizden
11.45 Öğleye Doğru
12.45 Bu şarkı Hangi Makamdan ve Saz Soloları
13.15 Müzik Şöleni
14.45 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
15.00 Türk Bestecilerinden
16.00 Çağdaş Müzik
16.30 Çeşitli Sololar
17.00 Bağlama Takımı
17.30 Ses ve Saz Dünyamızdan
18.00 Senfonik Müzik
19.00 Dünden Bugüne
20.00 C. S. Orkestrası Konseri
21.25 Müzikal ve Operetlerden Seçmeler
22.15 Klasik Türk Müziği
23.00 Geceden Geceye
24.00 Gece ve Müzik
00.30 Oda Müziği
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.40- İNCİK İLE BONCUK

Küçük seyirciler için hazırlanan dizi programın bu bölümünde, Okuma, yazma bilmemekten yakınan İncik ile Boncuk canlarının sıkıntısında Kovboyculuk oynamaya karar verirler. Oyun sırasında Boncuk duvardan düşer. Büyükbaba da onlara bu tür oyunların kötülüğünü anlatır.

18.50- İFTAR PROGRAMI

Ramazan dolayısıyla hazırlanan iftar programlarının sonuncusu bugün yayınlanacak. Bu son iftar programında Hafız Burhan Gürel Kur'an-ı Kerim'in Bakara (Fatiha) suresinin 285-286 ayetlerini okuyacak. Okunan bu ayetlerin Türkçe açıklamalarını Süleyman Arabulan yapıyor. Programın Dini Bilgiler köşesinde Diyanet İşleri Başkanı Doç. Dr. Süleyman ATEŞ Bayram konusunda bilgiler verecek. Ankara Radyosu saz sanatçılarının sunacağı dini müzikten sonra çeşitli illere ait iftar anonsları verilecek ve iftar sofraları görüntüleriyle verilen iftar duasından sonra program sona erecek.

19.25- MEVLANA

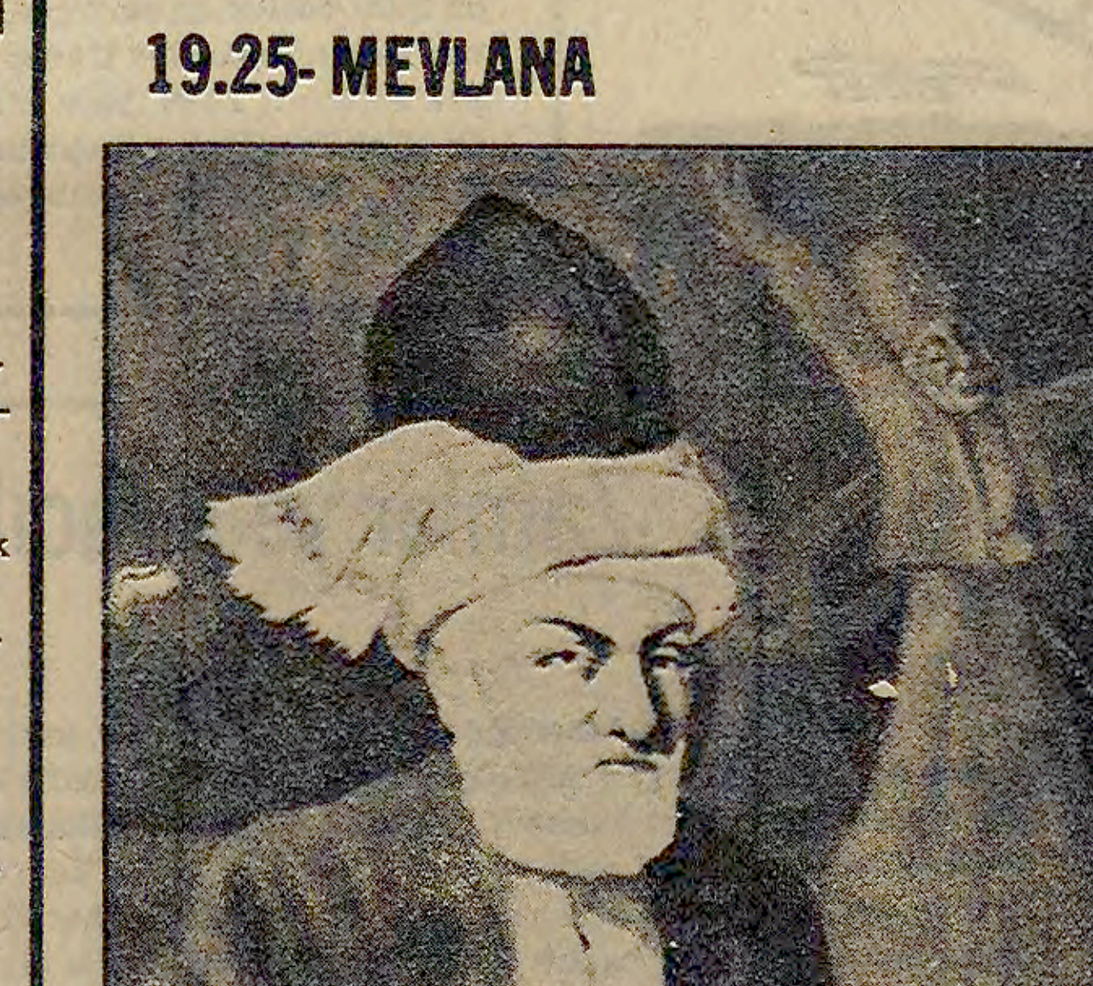

Televizyon Kültür Yayınları Şubesince hazırlanan programda Mevlana'nın hayatı, felsefesi ve eserleri görüntülerle konu ediliyor. Programda ayrıca Mevlevilik ve Mevlana'nın eserlerinin iç ve dış basında bugüne kadar yapılmış baskıları konularında bilgiler de veriliyor. Program Sema gösterileri ile sona eriyor.

Cem Karaca TV'ye çıkabilmek için iki yerine 10 şarkı söyledi

20.00- HABERLER

20.40- ANKARA

(Ateş Çemberi)

Televizyon Kültür Yayınları Şubesince hazırlanan ANKARA adlı belgesel dizinin altıncı bölümü ATEŞ ÇEMBERİ adını taşıyor. Bu bölümde İsmet İnönü' nün Cumhurbaşkanı seçildiği II KASIM 1938 tarihinden başlayarak Hatay'ın anavatana katılışı, İkinci Dünya Savaşının başlaması ve yayılışı ile Ankara'da alınan siyasi askeri ve ekonomik önlemler anlatılıyor. Programın bu bölümünde ayrıca, Radyoevi, 19 Mayıs Stadyumu ve öteki önemli yapıların yapımları ile ilgili çalışmalar sergilenmekte ve Refik Saydam'ın ölümü ile Şükrü Saraçoğlu'nun Başbakan olduğu 8 TEMMUZ 1942 tarihine kadar geliniyor.

21.10- ORTA OYUNU

(Sandıklı baskın)

Programda SANDIKLI BASKINI adlı Orta Oyunu yeralıyor. Oyunda Teoman Aksoy, Niyazi Er, Mehmet Öztekin, Alev Aksoy, Kenan Fosforoğlu ve Yavuz Şeker rol alıyorlar. Borcu olan sarhoş bir adamın alacaklıları ile olan ilişkilerinde Kavuklu'nun da katılmasıyla olaylar güldürü bir biçimde sürer gider...

TV HABERLERİ

İZMİR-Hafif Müzik sanatçıları bayram ayında ekranlara gelecek olan "Melodiden Melodiye" adlı bir program ile birlikte uzun bir süredir, TV'ye uyguladıkları boykotu kaldırdılar. İzmir TV'si yapımcılarından Bora Uçar'ın hazırladığı ve bayram gün leri ekrana gelecek olan "Melodiden Melodiye" adlı programda uzun bir süredir TV'de görülmeyen Cem Karaca, Melike Demirağ, Sezen Aksu, Güzin ile Baha İskender Doğan ve Esmeray yeralacaklar. Her sanatçının iki şarkı söyleyeceği "Melodiden Melodiye" programının çekimi sırasında Cem Karaca 10 şarkı söylemek zorunda kaldı. Gerekçesi kendisine sorulduğunda şöyle yanıtladı Karaca: "Bir kapı açtılar, biz de boykotu kaldırdık. Müzik yönünden hiç birşey bulamazlar da sözler dokunacak olur ve bunu kulpyapar, parçalarımızı çalmazlarsa TRT' nin eski tas eski hamam olduğu ortaya çıkar. Ben TV'de iki parça ile çıkacak olduğum halde 10 şarkı söyledim bu 10 şarkıyı içeren bant diğer sanatçıların bantlarıyla birlikte denetime gönderilecek, aralarından iki şarkı onlar tarafından secilecek..."

Cem Karaca'nın aralarından iki şarkının seçilmesi için çekemi yapılan ve denetime yollanan parçaları sunlar: Mor Perşembe, Mirasyediye Ağıt, Yoksulluk Kader Olamaz, Mutlaka Yavrum, Kavğa, I Mayıs. Bu ilginç olayın sonucunu bayramda "Melodiden Melodiye" programını izlerken görebileceğiz. (ASA)

BULMACA

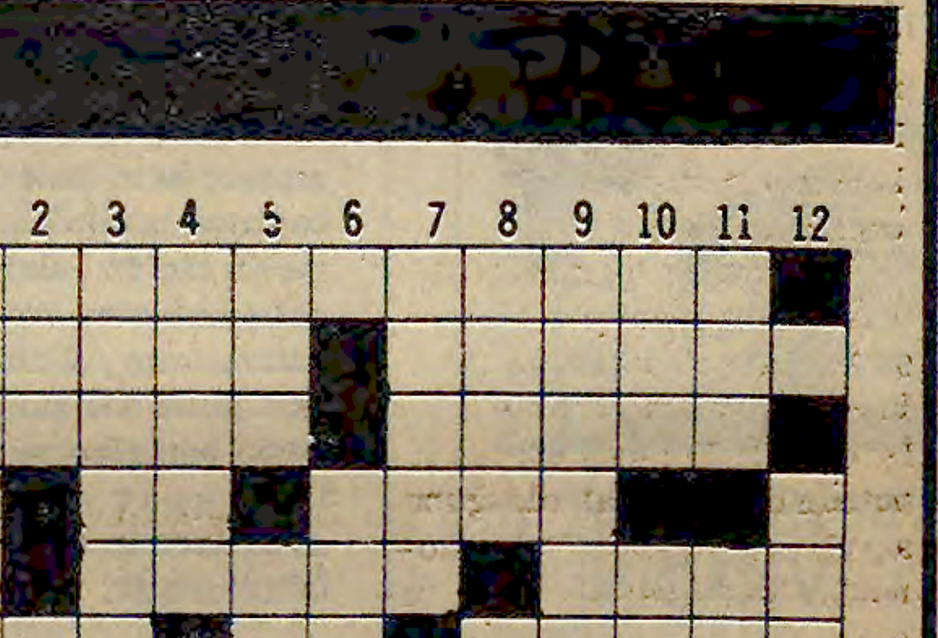

SOLDAN SAĞA. 1-Dünya halklarının sırtından geçinen, girdiği her ülkeye sefalet ve zulüm götüren devlet, sömürgen. 2-Her zaman-Lübnan devlet başkanının soyadı. 3-Küçük ticaret adamı-İnce eleyip sık dokuyan. 4-Bir general rütbesi-İçki dağıtan (eski dilde.) 5-Yürekli-Boş süs, gösteriş. 6-Çin parti başkan yardımcısı-Bir alan ölçüsü birimi-"Bizim Köy" adlı romanın yazarının soyadı. 7-İslâmlıkta bir mezhep-Yaşam için önemli madde İyi, güzel. 8-Kerim Korcan'ın oyunlaştırılan öyküsü.

YUKARDAN AŞAĞI. 1-Düşünce ve duyguların yazı ile anlatılması sanatı. 2-TERSİ, Sıcak iller-den esen rüzgar-Bir göz rengi. 3-Şili'de faşist diktatörlüğün katil ele başısı. 4-Belirti (eski dilde)-TERSİ, Yabani hayvan yakalama işi. 5-Üstüne öteberi konan uzun tahta-Diğer. 6-Kale duvarı. 7-Elbisenin iç tarafına dikilen ince kumaş- TERSİ, İskambilde birli. 8-Din ile devlet işlerinin ayrılığı (devlet biçimi)- Bir aydınlanma aracı. 9-Gericilik (eski dilde). 10-Bir kayak sporu-Uyarı. 11-İnce (ses)-Çocuk bakıcılığıyla uğraşan uşak, 12-Burjuva politikacılarının en çok başvurduğu şey.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA. 1-Başarı-eradi. 2-Azat- Ramazan. 3-Lir-İade-niÇ. 4-Emlak-İkram. 5-Lokal-Çuval. 6-Ki-Azadi. 7-Al-Ma-Irak. 8-Yaya-Aras-

YUKARDAN AŞAĞI. 1-Bale-Koy. 2-Azimli. 3-Şarlo-Ay. 4-At-Akala. 5-İkaz. 6-IRA-Lama. 7-Adi-Dar. 8-Emekçi. 9-Ra-rU-İs. 10-Aznavur. 11-Daima-Aş. 12-İnç-Lake.

DEVLET MEMURLARININ SENDİKALAŞMASI

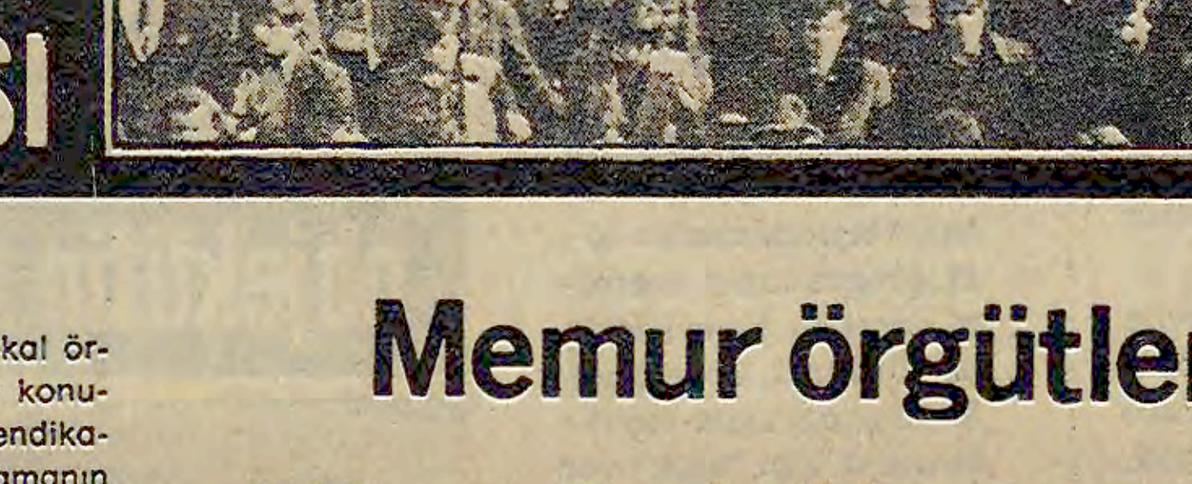

Yazan: İbrahim Özden KABOĞLU

7

Örgütlenme hakkı herşeyden önce, düşünce ve açıklama özgürlüğünün uzantısıdır.

Memurların örgütlenme hakkı yasaklanarak geniş çalışanlar grubunun bir temel haktan yoksun bırakılması, Anayasanın insan haklarına dayanma ilkelerine ve temel hak ve özgürlükleri düzenleyen ilkelerine aykırıdır.

Memur örgütlenmesinin ülkemizdeki durumu çağdaş gelişmelere ters düşmektedir

61 Anayasasının memurlara sendikal örgütlenme hakkı tanıdığı halde, grev konusunda sessiz kaldığını belirtmiştik. Sendikanın hangi hakları içereceği sorunu, zamanın değişen koşullarına göre, yasa koyucusu tarafından çözülecekti. Bununla birlikte, 624 sayılı ve 657 sayılı Yasalara kamu görevlilerine grevi yasaklayan hükümler konmuştu.

Sorun özellikle öğretmen boykotu yıllarında tartışılmaya başlandı. Anılan yasalardaki grevi yasaklayan hükümlerin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle, Anayasa Mahkemesine başvuruldu. Yüksek Mahkeme 1970 yılında oy çokluğuyla aldığı kararla iptal istemini reddetti. Gerekçe olarak, Anayasanın kamu hizmetlilerine grevi bir temel hak olarak tanımadığı gösterildi. Üstelik, «kamu hizmetlerinin aksatılmaması» görüşüne bağlı kalınarak kararda grev yasağının meşruluğu savunulmuştur. Üç üye, 657 sayılı Yasanın (md. 27) memurların grev hakkını yasaklamakla yetinmediğini, onların kişi olarak Anayasada bulunan başka sosyal ve ekonomik hakları isteme ve kamuoyuna duyurma çerçevesi içinde işi bırakma hareketlerini de yasaklamakta ve düşünce özgürlüğünün özünü zedelemekte olduğu gerekçesiyle, çoğunluk kararına uymamışlardır.

Sorun öğretide de tartışılmış, kamu görevlilerinin grev hakkına sahip oldukları savunulmuştur.

Grev hakkının bulunduğu görüşü bir yana, 1971 Anayasa değişikliğinde memurlara sendika hakkı da yasaklanmıştır. Bu durumda sorun daha bir genişlik ve bütünlük kazandı. Günümüzde, memurların örgütlenme hakkından yoksunluğunun Anayasanın temel ilkelerine aykırı düştüğü görüşü baskındır.

Örgütlenme hakkı herşeyden önce, düşünce ve açıklama özgürlüğünün uzantısıdır. Dernek özgürlüğüne getirilen kısıtlamalar örgütlenme hakkının kullanılmasını geniş ölçüde siyasi iktidarın hoşgörüsüne bıraktığına göre, kamu görevlilerinin Anayasanın 20. maddesinde ifadesini bulan düşünce özgürlüğünden tam olarak yararlanamadıkları söylenebilir. 657 s. Yasanın 27. maddesi de memurların düşünce özgürlüğünün sınırları içinde kalabilecek davranışlarını da yasaklamaktadır. Oysa düşünce ne kadar serbestse, onun doğal ve zorunlu uzantısı olan eylem özgürlüğü de serbest olmalıdır.

Anayasaya aykırılık bu kadarla bitmemektedir. Soruna bir de ekonomik açıdan bakalım: Devletin asli ve sürekli görevlerini üstlenen büyük memur kütlesinin maddi bakımdan sıkıntılar içinde kıvrandığını ve bunun hukümetin tek yanlı olarak aldığı kararlar sonucu olduğunu gördük. Şimdi Anayasanın ekonomik haklarla ilgili hükümlerine bakalım: «İktisadi ve sosyal hayat, adalete, tam çalışma esasına ve herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlanması amacına göre düzenlenir.» (md. 41). Yine «Devlet, çalışanların, yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır» diyen 45. madde karşısında, hükümetlerin kamu görevlileriyle ilgili tasarrufları Anayasaya aykırı değil midir? Ayrıca ulusal gelirdeki yükselmenin memurlara yansıtılmamasındaki Anayasaya (md. 53) uygunluğu savunulabilir mi?

Görev güvencesizliğine karşı, tek başına da olsa yargısal denetim yoluna başvuran memur hakkında verilen yargı kararının uygulanmadığı bir ülkede, kamu görevlilerinin hak arama yolundan yararlanabildikleri söylenebilir mi?

Toparlayacak olursak, memurların örgütlenme hakkı yasaklanarak geniş çalışanlar grubunun bir temel haktan yoksun bırakılması, Anayasanın insan haklarına dayanma ilkelerine ve temel hak ve özgürlükleri düzenleyen ilkelerine aykırıdır. Ayrıca sendikal özgürlüğün bir milyon civarındaki kamu görevlisine yasaklanması, demokratik düzenle de bağdaşamaz.

SONUÇ VE ÖNERİ

Sendikalar ve sendikal haklar toplumsal mücadelelerin ürünleridir. Günümüzde sendikalaşma konusunda sorun kalmamıştır; tartışma sendikal hakların kapsamı üzerinedir. Geleneksel görüşler ise, bizde olduğu gibi birkaç ülkede daha geçerliğini korumaktadır.

Görüldüğü gibi kamu sektörü ve hizmetleri büyük bir hızla gelişmekte ve yaygınlaşmaktadır. Bu ilerleme, idari faaliyetlerin çoğalmasına, kamu hizmetlerine istemin artmasına, ve özellikle, gelişme yolundaki ülkelerde devletin ekonomik alana müdahalesinin artmasına bağlıdır.

Kamu sektörünün çeşitli alanlarında toplusözleşmelerin geliştiğine de tanık olunuyor; ve eğer enflasyon memurların satınalma güçlerini azaltıyorsa, onlar, yürürlükte olan mevzuatın liberalleştirilmesi sonucunu doğuracak eyleme, yani greve başvuruyorlar.

Kısacası, devlet memurunun geleneksel anlayış şekli temel bir değişiklik geçiriyor.

Ülkemizde sendikal örgütlenme hakkı bir dönem kullanıldı. Ne acıdır ki Fransa'da, yüzyılımızın başında memurlara sendika ve grev hakkı verilip verilmemesi konusunda yapılan tartışmalar, 1970'ler Türkiyesinde Anayasayı değiştirmede, gerekçe olarak kullanılmak için gündeme getirilebilmiştir.

Memurun statüter durumu, devlet otoritesi ve kamu hizmeti... gibi örgütlenme yasağına gerekçe gösterilen kavramları yeniden tartışmayacağım. İlgili kısımlarda yeterince aydınlığa kavuşturulduğu inancındayım.

Kısaca, Devlet Memurları Yasasının kamu görevlilerine «yapmama» şeklinde ödev yükleyen hükümlerine değineceğim: kamu yönetiminde verimlilik ilkesini gerçekleştirmek için personel yönetimiyle ilgili olarak getirilen hükümlerin uygulanabilirlik yeteneği nedir? Yasa, kamu görevlileri için birtakım haklar ve ödevler öngörmüştür. Ödevler haklardan daha fazladır, ve genellikle olumsuz nitelik taşımaktadır. Başka işle uğraşma ve ticaret yasağı, siyasal partilere girme yasağı.. gibi. Bunlardan kamu hizmetlerinin daha verimli yürütülmesi - yansız, sürekli, ehil elemanlar yetiştirme - amacı güdülmüştür. İyi bir kamu yönetimi için öngörülen personel politikasının tek yanlı yasaklarla sağlanacağı zannedilmiştir. Acaba yasaklara uyulabiliyor mu? Olan durum nedir? Çok ilginç olurdu, bir anket yapılarak Türk kamu görevlilerinin yüzde kaçının kendi maaşıyla geçinebildiğinin saptanması. Kuşkusuz verimlilik görevlinin sadece işbaşı yapmasıyla sağlanamaz.

DURUM KORUNABİLİR Mİ?

Bugün ülkemizde memurların örgütlenme hakkının yasaklanmış olması, bu hakların uzun yıllar askıda kalacağı anlamına gelemez. Yasaların belli bir zaman kesitinde şu veya bu şekilde düzenleme getirmeleri, kalıcı değildir. Hele toplumsal ve demokratik gelişmeye ters düşen yasalar, değişmeye mahkûmdurlar.

Toplumsal gelişme, gittikçe daha geniş halk çevrelerini içine alan düzenlemelere gidilmesi yolundadır. Bu çağımızın demokratikleşme, halkcılaşma hareketi gereğidir.

NELER GEREKLİ ?

Yeni bir düzenlemeye gidilirken her şeyden önce geçmişteki uygulama dikkate alınmalı, o zaman görülen aksaklıklara düşülmemelidir. Özellikle örgütlenme ve sendikal faaliyetin kapsamı önemlidir. En azından toplu sözleşme, yönetime katılma ve hakeme başvurma hakları başta gelmelidir. Kuşkusuz bu hakların yarar sağlaması, yönetimin anlayışlı ve emekçi kütlelerden yana olduğu zaman söz konusu olabilir. Bu nedenle sendikal hak, grevi de içermelidir. Öteki hakların en iyi biçimde kullanılması, grev tehdidi varsa olanaklıdır.

Grev hakkının varlığı kuşkusuz doğrudan doğruya greve gidileceği anlamına gelmez. Birden çok ön aşamalardan geçilmesi zorunlu olacaktır. Yine grev hakkından tüm memur kategorilerinin yararlanabileceği anlamı çıkarılmamalıdır. Devletin doğrudan doğruya egemenlik gücünü temsil eden kesimlerle, sürekliliğinde mutlak zorunluluk bulunan faaliyet alanları grevin dışında kalabilir. Ancak bu kategoriler fazla geniş tutulmamalıdır. Önemli olan örgütlenme yolunda ilk adımın atılmasıdır. Teknik, ayrıntı hususlar o zaman tartışılır.

Son söz!

Toplumsal yapıyı oluşturan sınıflar, gruplar ve kategoriler arasındaki dengesizliği görmezlikten gelmek; mali olanakları egemen sınıflar lehine seferber etmek; sonra da zorunlu gereksinmelerini karşılayamayacak durumda olan kişilere olur olmaz gerekçelerle saldırmak, ve birçoğu temel hukuk kuralı haline gelmiş toplumsal yasaları çarpıtmak... Bütün bunlar ne kadar sürebilir?

Herhalde yeniden vurgulanması gereken nokta, Ülkemizdeki durumun çağdaş gelişmelere ters düştüğü, ve bir gün mutlaka gerilerden izlense bile çağdaş çizgiye gireceğidir.

— BİTTİ —

LİNYİT KÖMÜRÜ ALINACAKTIR

Müessesemiz ihtiyacı 8.000 ton 0-10 linyit kömürü, şartnamesinde yazılı esaslar dahilinde satın alınacaktır. Şartname Müessesemiz Ticaret Müdürlüğünde görülebilir.

Kapalı teklif mektuplarının 30.9.1977 Cuma günü saat 14.00 de kadar Müessesemize gönderilmiş olması şarttır. Postada vaki gecikmeler nazarı itibara alınmaz. Müessesemiz ihaleyi yapıp yapmamakta ve dilediğine vermekte serbesttir.

(Basın: 249962)-2259

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1975/76 Ürünü 1500 ton çizilmemiş haşhaş kapsülü 7/9/976 tarihinde yapılan ilk ihale sırasında ilgililere gönderilen Özel satış şartnamesindeki şartlarla 3/10/977 tarihinde saat 14.00 de tekrarlanacaktır.

İlgililere duyurulur.

(Basın: 24845)-

AÇIK EKSİLTME USULÜYLE YANGIN SÖNDÜRME MALZEMESİ SATIN ALINACAKTIR

İstanbul Defterdarlığından :

Muhammen bedeli	Teminatı	Cinsi
18.000.- lira	1350.-Lira	İlçe Hükümet Konaklarının yangından korunması için lüzumlu görülen yangın söndürme malzemelerinin satın alınması işi 520-355

Yukarıda yazılı satın alma işinin ihalesi 19.9.1977 Pazartesi günü saat 14.30 da Milli Emlâk Müdürlüğündeki komisyonda dosyasındaki şartnamesi gereğince müteahhit namıhesabına açık eksiltme usulüyle yapılacaktır.

İsteklilerin geçici teminat makbuzları, ticaret odası belgeleriyle birlikte sözü geçen gün ve saatte komisyona, fazla bilgi için adı geçen Müdürlüğe müracaatları.

(Basın: 24177)-2255

TÜRKİYE DEMİR VE ÇELİK İŞLETMELERİ KARABÜK D.Ç. FABRİKALARI MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜ' NDEN-KARABÜK

1 Adet Tahrik motoru ithal edilecektir.

Bu işle ilgili şartname;

1-Karabük Müessese Müdürlüğümüz Tedarik ve İkmal Müdürlüğü Dış Alımlar Servisinden,

2-İSTANBUL'da Taksim Cumhuriyet Cad. Doğu Palas Kat. 4 No.7 deki İstanbul Mümessilliğimizden,

3-ANKARA'da Yenişehir Karanfil Sokak No.30/7' deki Ankara İrtibat Büromuzdan, bedelsiz olarak alınabilir.

İsteklilerin şartnamemiz esaslarına göre hazırlayacakları kapalı teklif mektuplarını engeç 26 Ekim 1977 günü saat 14.00'e kadar Karabük'te Müessese Müdürlüğümüz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları gereklidir.

(Basın: 24...)

Resmi bir ziyaret için Moskova'da bulunuyordu

WALDHEİM SOVYET LİDERİ BREJNEV'LE GÖRÜŞTÜ

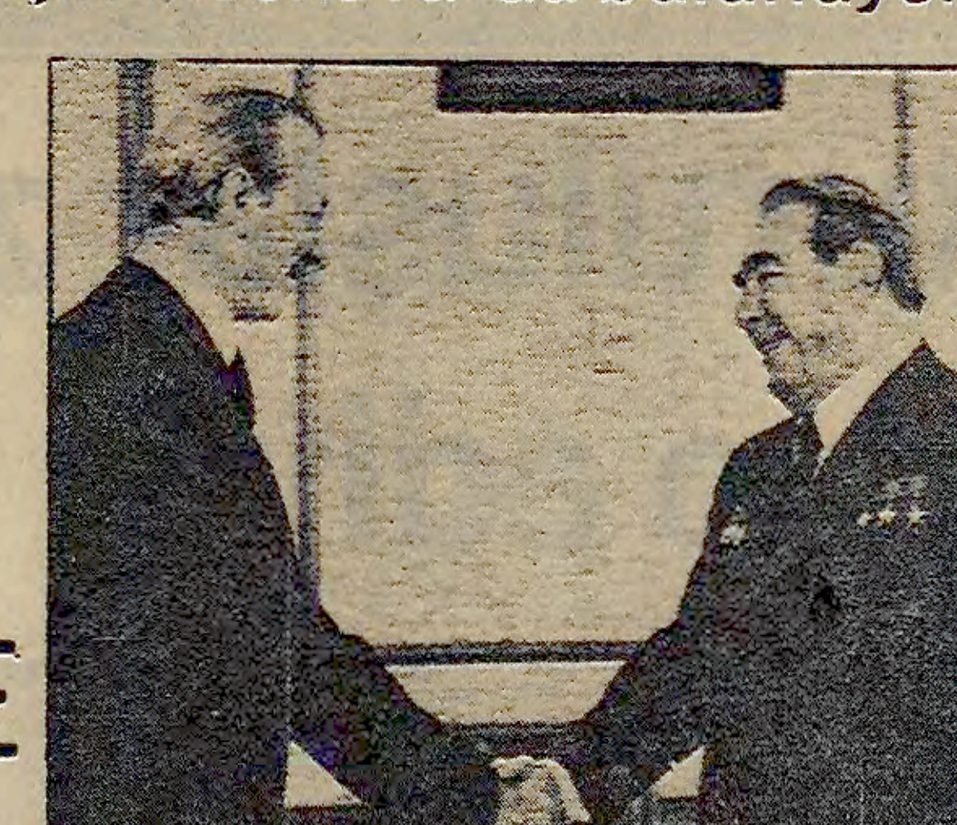

Sovyet Lideri Brejnev ile Waldheim'ın görüşmelerinde çeşitli uluslararası sorunlar üzerinde duruldu.......

Görüşmede Orta-Doğu, Kıbrıs ve Afrika sorunlarının ele alındığı bildirildi

Brejnev' e Birleşmiş Milletlerin altın madalyası sunuldu

MOSKOVA, NEW YORK (ANKA)

Resmi bir ziyaret için Moskova'da bulunan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Lideri ve Devlet Başkanı Leonid Brejnev'le görüşmüştür.

Waldheim'in Sovyetler Birliği'ne ziyaretinin son gününde Brejnev'le yaptığı görüşmede silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanma çabalarının arttırılmasının ele alındığı bildirilmiştir.

Sovyet resmi TASS Ajansı'nın haberine göre, Waldheim ve Brejnev, Ortadoğu sorunu, Kıbrıs ve Afrika'daki sorunları da ele almışlardır.

Görüşme sırasında Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Birleşmiş Milletler'in altın madalyasını Brejnev'e sunmuştur.

TASS Ajansı görüşmeye Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Andrei Aleksandrov, BM Genel Sekreterinin yardımcıları Arkadi Sevcenko ile Robert Guyer' in de katıldığı bildirilmiştir.

Sovyetler Birliği'ne yaptığı resmi ziyareti böylelikle tamamlayan BM Genel Sekreteri, New York'ta çalışmalarına başlayacak Genel Kurul toplantılarına katılmak üzere Moskova'dan ayrılmıştır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu bu gece toplanarak, "Kuzey-Güney diyaloğu" olarak bilinen sanayileşmiş ülkelerle hammadde ve petrol üreticisi ülkeler arasında-ki görüşmeleri ele alacaktır.

Dört gün sürecek bu toplantıda, Paris'te sürdürülen çalışmalarda elde edilen sonuçlar gözden geçirilecektir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun geçen dönem toplantısı resmen kapanmayıp, çalışmalarına ara verdiğinden bu dört günlük toplantı, geçen dönem çalışmalarının bir devamı sayılmaktadır. Hammadde fiyatlarında bir istikrar sağlanmasını amaçlayan bu genel görüşmenin sona ermesinden sonra gelecek hafta başında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu yeni dönem çalışmalarına resmen başlayacaktır.

Norveç seçimlerini İşçi Partisi kazandı

OSLO (A.A.)

Norveç genel seçimlerinin kesinleşen sonuçları, Başbakan Odvar Nordli'nin İşçi Partisi'nin önde gittiğini göstermektedir.

155 üyeli parlamentoda sandalyeler partiler arasında şu şekilde dağılmıştır:

- İşçi Partisi: 77 sandalye (eski parlamentoda 62)
- Muhafazakar Parti: 42 sandalye (29)
- Merkez Partisi: 12 sandalye (21)
- Hıristiyan Demokratlar: 21 sandalye (20)
- Solcu Sosyalist Parti: 1 (16)
- Liberal Parti: 2 (2)

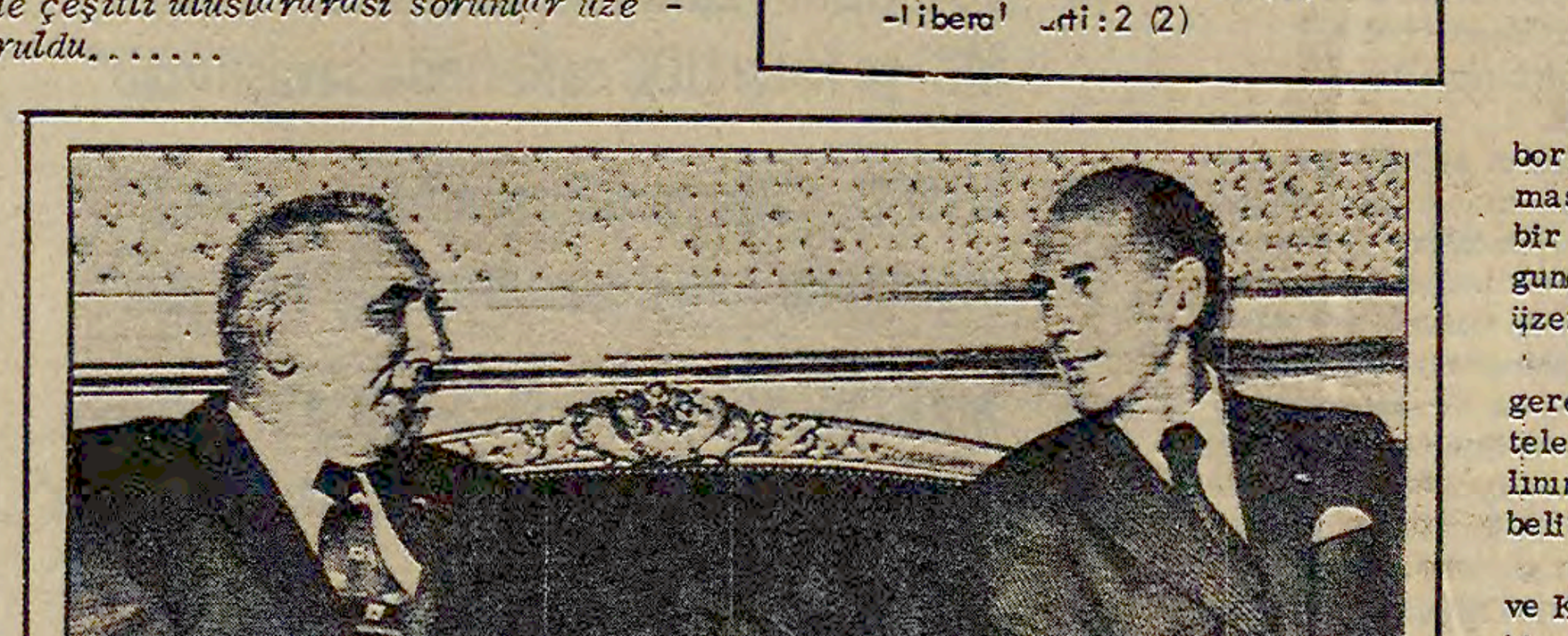

Fransa'yı ziyaret eden Polonya Başbakanı Gierek, Fransa Devlet Başkanı d'Estaing ile......

Polonya Başbakanı Gierek silahlanma yarışının durdurulmasını istedi

PARİS (ANKA)

Polonya İşçi Partisi Lideri Edward Gierek, partisinin nükleer silahların sınırlandırılması amacıyla sürdürülen görüşmelere büyük önem verdiğini söylemiştir. Üç günlük resmi bir ziyaret için Paris'te bulunan Gierek, nükleer silahlara sahip ülkelerin ellerinde bulunan nükleer silahların tavanını yükseltme çabalarından bütün Avrupa ülkelerinin kaygı duyması gerektiğini savunmuş, bunun güvenliği azaltacağını söylemiştir.

Gierek'in onuruna verilen yemekte yaptığı bu konuşmayı cevaplayan Fransa Devlet Başkanı Giscard de Estaing, Fransa ve Polonya'nın genel detantın yaygınlaştırılması'nda başı çektiklerini söylemiştir.

Konuyu tartışmak için yapılacak toplantı yeniden ertelendi

Üçüncü Dünya ülkelerinin dış borçları milyarlarca doları buluyor

CENEVRE (AA)

Üçüncü dünya ülkelerinin dış borçlarını tartışmak üzere toplanması kararlaştırılan uluslararası bir konferans, Kuzey-Güney diyalogunda bir anlaşmaya varılamaması üzerine yeniden ertelenmiştir.

Geçen Mart ayında yapılması gereken konferansın, ikinci kez ertelenmesinden sonra, ancak 1978 yılının Mart ayında toplanabileceği belirtilmiştir.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı "(UNCTAD) himayesinde yapılacak olan toplantıda, fakir ülkelere zengin ülkelerce yapılması öngörülen yardımın şekli üzerinde durulacak ve üçüncü dünya ülkelerinin dış borçları için bazı ödeme kolaylıkları sağlanmasına çalışılacaktı.

"(UNCTAD)"a göre, petrolden geliri bulunmayan üçüncü dünya ülkelerinin dış borçları, 1978 yılı sonunda toplam 253 milyar dolara ulaşacaktır.

Konferansın ertelenmesi üzerine Cenevre'de basına bir demeç veren Doğu Avrupa grubu sözcüsü, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik dar boğazlarından tamamen kapitalist düzenin sorumlu olduğunu ileri sürmüştür. Sözcü, sosyalist ülkelerin, üçüncü dünya ülkelerine daima pro jeye dayalı kredi verdiğini ve ödemelerin de, bir malın ihracı süretiyle yapıldığını, bu şekilde gelişmekte olan ülkelerin ihracatlarına katkıda bulunulduğunu anlatmıştır. Sözcü, batı dünyasının ise, özel sermaye borsaları aracılığı ile iş yaptığını ve orta ve kısa vadeli kredileri yüksek faiz alıp üçüncü dünya ülkelerini sömürdüğünü kaydetmiştir..

Doğu Avrupa grubu sözcüsü: "Ekonomik bunalımlardan kapitalist dünya sorumludur".

Kolombiya'da genel grev bugün

BOGOTO, KOLOMBİYA (THA)(UPİ)

Kolombiya'da 3 milyon işçiyi temsil eden dört işçi sendikasının, hayat pahalılığını protesto etmek amacıyla düzenledikleri 24 saatlik genel grev bugün yapılacaktır. Kolombiya'da hayatı felce uğratacak grevi düzenleyen sendikalar, ülkede enflasyon oranının yüzde 29' a ulaştığını bildirmişler ve sendikasız işçileri de greve katılmaya çağırmışlardı.

Bilindiği gibi, hükümet, yaptığı açıklamada grevi yasa dışı ilan etmiş ve işverenler ile devlet kurumlarına greve katılan işçileri işten atmalarını bildirmişti.

Amerika' da Uluslararası Kalkınma Dairesinden (AID) önemli bir yetkili istifa etti.

WASHİNGTON (THA)(UPİ)

ABD Dışişleri Bakanlığı, Uluslararası Kalkınma Dairesi'nin (AID) yetki bakımından üçüncü adamı olarak tanınan Frederick Van Dyk, dairenin bakanı John Gilligan ile siyaset yüzünden anlaşamadığı için istifa etmiştir.

Van Dyk, Gilligan ile aralarındaki görüş ayrılıklarının çok derin olması nedeni ile istifa ettiğini söylemiştir.

"Pakistan için en iyi yönetim sivil yönetimdir"

30 yıl önce, 14 Ağustos'ta Pakistan'ın bağımsızlığı ilan edilmişti. Yeni devletin kurulması güç oldu. Londra tarafından 1947'de uygulanan, Hindistan'ı din bölgelerine ayırma tasarısı, milyonlarca kişinin göçüne neden olmuş, sömürgecilerin kışkırttığı iç çekişmeler, binlerce kişinin ölümüne yol açmıştı. Fakat bu çelişkiler bir ölçüde yatıştıktan sonra bile, emperyalizm, Pakistan halkının işlerine karışmaya devam etti. Ülke, saldırgan CENTO ve SEATO bloklarına iteklendi ve bunun bedelini, yıldan yıla artan askeri harcamalar, zaten düşük olan yaşama standartlarının daha da düşmesi ve azalan bir uluslararası saygınlıkla ödedi. 1971'deki iç politik kargaşalık bu ulusal olmayan politikanın doğal sonucuydu. Sonuçta, emperyalizm yanlısı askeri diktatörlük yıkıldı. Özgürlüğe yeni kavuşan bu ülkenin karşı karşıya bulunduğu karmaşık politik ve ekonomik sorunlara karşın Pakistan halkı, kendileri için çok gerekli olan bir dizi dönüşümlere yönelme gücünü buldu.

Bağımsızlığının 30. yıldönümünün arifesinde, Pakistan yine bir kargaşalığın içine yuvarlandı. Bu kez kargaşalıklara yol açan olaylar, Ulusal Meclis ve yerel idare seçimleriydi. Zaferi iktidardaki Halk Partisi lideri Zülfikar Ali Butto kazanmış, fakat muhalefetteki Pakistan Ulusal İttifakı seçim sonuçlarını kabul etmek istememişti. Ülkenin bütün büyük kentlerinde karışıklıklar başladı.

Bu koşullar altında ordu, 5 Temmuz günü kansız bir darbeyle yönetime el koydu. Butto ve bakanları ve muhalefet ittifakının liderleri gözaltına alındı ve sıkıyönetim ilân edildi. Ulusal Meclis ve bölgesel parlamentolar dağıtıldı ve bütün politik faaliyetlere geçici bir süre için ara verildi. Askeri yönetiminin başına geçen General Ziya ül-Hak, ülke çapında yapılan bir yayında, ordunun ülkeyi bir iç savaştan kurtarmak, için duruma müdahele ettiğini söyledi. "Demokrasinin," diyordu, "ülkemizi kurtaracak tek yol olduğuna içtenlikle inanıyorum."

Temmuz sonunda Butto ve diğer liderler serbest bırakıldılar ve yeniden politik çalışmalara başlayabildiler. (x)

Ülkenin karmaşık politik koşulları göz önünde bulundurulduğunda, Ekimde yapılması tasarlanan seçimlerin sonuçlarını kestirmek, ya da ne gibi gelişmeler olabileceğini anlamak biraz güç. Fakat deneyler-nesnel olabilmek için bu nokta göz önünde bulundurulmalıdır-sivil yönetimlerin Pakistan için en iyi ve verimli dönemler olduğunu göstermektedir; Pakistan önemli sosyal ve ekonomik dönüşümleri, sivil yönetim sırasında gerçekleştirebilmişti. Sivil yönetim döneminde, kilit endüstri dallarındaki birçok işletme ve bankacılık üzerinde devlet denetimi kurulmuştur; çalışma yasasının temelleri hazırlanmış, yeni bir eğitim programı önerilmiştir. Endüstri yatırımlarının yüzde 25'ini oluşturan kamu sektörü güçlenmiştir. Kırlarda feodal beylerin gücü sınırlandırılmış, topraksız köylülerin bir bölümüne toprak verilmiştir.

Bu arada, sivil yönetimin, felâketli sonuçlar veren savaşcı volu terk eden ve Güney Asya'da normalleşmeye katkısı olan bir politika benimsemekle gerçekleştirdiği önemli dış politika hamlesini de belirtmek gerekir. Uluslararası detant ruhu, Pakistan'ın, dış politikasını, yeni gerçeklere göre gözden geçirmesine yardımcı olmuştur. Bunun en çarpıcı belirtisi, ülkenin 1972'de bu askeri blok dağılmadan bir süre önce SEATO'dan çıkmasıdır. Pakistan şimdi CENTO'da da çok daha az aktiftir.

Tabii ülkenin halen birçok sorunu vardır. Ülkede iki milyon topraksız köylü ailesi bulunmaktadır. İşgücünün yüzde 20'si tamamen ya da kısmen işsizdir. Birçok sosyal ve ekonomik dönüşümün tamamlanması gerekmektedir. Bu sorunlar hiç kuşkusuz, ilerici bir gelişme çizgisi içinde çözümlenebilir.

Bu açıdan bakıldığında Pakistan'ın sosyalist ülkelerle işbirliğinin önemi küçümsenemez. Sovyetler Birliği, Pakistan'la ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirmektedir. Onun ulusal ekonomisini geliştirmesine yardımcı olmakta, bunun için Karaçi'de demir ve çelik işletmeleri, Guddu'da termik güç santralı gibi girişimlerde bulunmakta, akaryakıt ve doğal gaz konularında da bu ülkeye yardımcı olmaktadır. Sovyet-Pakistan işbirliği, çok yönlü ve karşılıklı yararları yanında, Asya'da barışın güçlenmesi açısından da önemlidir.

(X) Bu yorum, Butto'nun yeniden tutuklanması ve siyasal havanın sertleşmesinden önce yazılmıştır.

"New TIMES"

PAKİSTAN HALK PARTİSİ LİDERİ BUTTO SERBEST BIRAKILDI

LAHOR-(AA)

Kendisine karşı olanların keyfi bir şekilde tutuklanmasını emretmekle ve cinayete azmettirmekle suçlanan eski Pakistan Başbakanı Zülfikar Ali Butto, bir Lahor mahkemesi tarafından 5.000 dolar nakdi ve 10.000 dolarlık da bono kefaletiyle serbest bırakılmıştır.

Lahor Yüksek Mahkemesinde yargılanan Butto, kendisine yöneltilen bütün suçlamaları kesin bir şekilde reddederek, iftiraya maruz kaldığını anlatmışve:

"Suçlu olup olmadığıma bırakın halk karar versin. En yüksek mahkeme halktır" demiştir.

Lahor Yüksek Mahkemesi Başkanı A. Sendami, iddianamede yeralan bütün suçlamaları reddeden Butto'nun kefaletle tahliyesine karar vermiştir. Butto, 1974 yılında, siyasi bir hasmını öldürtmeye çalışmak ve muarızlarını, Keşmir'deki bir toplama kampında, keyfi bir şekilde alıkoymakla suçlanmaktadır.

Butto kendisine yöneltilen bütün bu suçlamaların Pakistan Halk Partisine, Ekim ayında yapılacak genel seçimleri kaybettirmek için hazırlanmış bir komplo çerçevesinde ortaya atıldığını ileri sürmüştür.

PULİTZER ÖDÜLÜ SAHİBİ ÜNLÜ AMERİKALI OZAN ROBERT LOWELL ÖLDÜ

Savaş aleyhtarı ozan Vietnam savaşına karşı eylemlere katılmıştı.

NEW YORK (A.A.)

Amerika'nın en büyükçağdaş ozanı kabul edilen Robert Lowell, pazartesi günü hava-alanından evine dönerken bir taksi içinde kalp sektesinden ölmüştür.

Oğlunu görmek için gittiği İrlanda'dan geç saatlerde New York'a dönen Lowell, Kennedy Havaalanı'nda bir taksiye bindikten sonra fenalık geçirmiştir. Doktorlar, 60 yaşındaki ünlü ozanın, taksi içinde yığılıp kaldığını ve hiç bir müdahalenin fayda etmediğini söylemişlerdir.

Amerikan Güzel Sanatlar ve Edebiyat Akademisi üyesi olan Lowell, 1947 yılında, çok sayıda şiirlerinin derlendiği, "Lord Weary'nin Şatosu" eseri ile Pulitzer ödülünü kazanmıştı.

Büyük bir savaş aleyhtarı olan Lowell, askere gitmeyi reddettiği için 1943 yılında bir yıl hapis cezasına çarptırılmış, eski başkan Johnson zamanında da, savaş aleyhtarlarının protesto eylemlerine katılarak Vietnam savaşını yeren birçok şiir kaleme almıştı.

ABD Filistin'liler katılmadan, Orta Doğu sorununa kalıcı bir çözüm bulunmayacağını açıkladı

WASHİNGTON (ANKA)- DPA

Birleşik Amerika Dışişleri Bakanlığı, Orta Doğu sorununa barışçı bir çözüm bulma çabalarına Filistinliler katılmadıkça, soruna kalıcı bir çözüm bulunmasının imkânsız olduğunu söylemiştir. Birleşik Amerika Dışişleri Bakanlığı sözcüsü tarafından yapılan resmi açıklamada, varılacak herhangi bir barış anlaşmasının mutlaka Filistin sorununa da çözüm getirmesi gerektiğini savunmuştur.

ABD Dışişleri Bakanlığının açıklamasında, Filistinlilerin ve Arap ülkelerinin İsrail'in varlığını kabul etmeleri istenmiştir.

Sözcü, Birleşik Amerika'nın Arap ülkeleriyle Filistinlilerin çıkarlarının Cenevre Barış görüşmelerinde savunulması konusunda temaslarda bulunduğunu bildirmiştir.

Butto'nun tutukluluğu ülkeyi çıkmaza sokabilir

Pakistan'da seçimlerin demokratik bir ortam içinde yapılması engellenmeye çalışılıyor

3 Eylül Cumartesi günü, güneş doğmadan az önce, bir düzine asker, ellerinde otomatik tüfeklerle Zülfikar Ali Butto'nun, Karaçi Park Caddesindeki evine girdiler. Pakistan Soruşturma Bürosu'ndan bir subay, eski başbakana, "Kalk" dedi, "Seni götürmeye geldik". Topluluk evden çıkarken, Pakistan'ın politik yaşamında yeni bir durum da ortaya çıkmış oluyordu.

Butto ilk önce, Hava Kuvvetlerinin bir jetiyle Lahor yakınlarındaki bir askerî üsse götürüldü ve burada, 1974'te işlenmiş olan bir politik cinayetle ilgili olarak, ceza kanunun 302 maddesi gereğince suçlandı. Sonra üç parti üyesiyle birlikte mahkemeye çıkarıldı ve iki politik rakibini, Kaşmir'de bir gizli tutukevinde cezalandırmakla itham edildi.. Daha sonra da Lahor'da bir sivil cezaevine gönderildi.

5 Temmuz darbesinin lideri General Ziya ül-Hak, önce bu tutuklamadan haberi olmadığını söylemişti. Fakat Salı günü New York Times'a yaptığı bir açıklamada, tutuklama emrini verdiğini kabul etti. Ayrıca, Butto'yu politik cinayetle suçlayacak belgeleri gördüğünü de sözlerine ekledi. General Ziya'nın, Butto'nun yaklaşan seçimlere katılmaması, ya da seçimlerin durdurulması için, birlik kumandanlarından baskı gördüğü söyleniyor.

NELERLE SUÇLANIYOR?

Butto, eskiden kendi hizmetinde çalışmış güvenlik görevlisinin tanıklıklarına dayanarak tutuklandı. Bu görevliler, Butto'nun iki politik cinayetten sorumlu olduğunu söylüyorlar. Bunlardan biri bir parlamento üyesi. Öteki de, Butto'nun Halk Partisi'nden ayrılan Ahmed Rıza Kasuri. Yanlışlıkla Kasuri'nin babasını öldüren suikastçilerin politik amaçları olduğu kesin. Fakat bu girişim yüzünden Butto'nun suçlu bulunması uzak bir olasılık olarak görülüyor.

Öbür suçlamalar daha dolaysız. 5 Eylül'de, eski federal güvenlik kuvvetleri başkanı Masud Mahmud, iki Pençap yöneticisini, mahkemenin beraat kararı-na rağmen hapsettiğini kabul etti ve 6 ay hapse mahkum edildi. Bir hafta sonra Butto'ya da aynı suçlama yöneltildi. Kasuri davasında da tanıklık etmiş olan Mahmud, buyrukları kimden aldığı konusunda kuşkusu olmadığını açıkladı. Haksız yere tutuklanmış olan yöneticilerden biri ise, Butto'nun kendisini kampta ziyaret ettiğini ve "Köpek gibi öleceksin. Seni bu sefaletten kurtarmak için kurşun harcamayacağım," dediğini iddia ediyor.

Butto'yu ve avukatlarını yıllarca uğraştırabilecek daha bir sürü dava dosyası da sırada bekliyor. Bunların arasında bir cinayet davası daha var. Bilindiği gibi, Butto'nun muhaliflerinden, parlamento üyesi Nazir Ahmet de öldürülmüştü. Eski bir polis görevlisinin, bu işi için Pençap Valisinden direktif aldığı, valinin ise doğrudan eski başbakanın, "adamın susturulması" yolunda uyarısı üzerine harekete geçtiği ileri sürülüyor. Bunlardan başka, yolsuzluk, haksız tutuklama ve işkence iddiaları da var.

SEÇİMLER NE OLACAK?

Butto tahliye isteğinde bulundu. Avukatlarıyla günde iki saat görüşmesine de izin veriliyor. Fakat eski başbakanla hukuk çevrelerinin arası iyi değil. Lahor Barosu, bir hafta öncesinden Butto' nun tutuklanmasını istemişti. Şimdi de ülkenin tanınmış avukatlarından hiç biri, onu savunmaya yanaşmıyor.

Basında Butto aleyhine açılan kampanya Halk Partisi'ni de etkiliyor. Gerçi parti, şimdiye kadar kararlı bir politika izledi ve ister tutuklu ister özgür olsun Butto'nun parti liderliğini sürdüreceğini açıkladı. Ayrıca bu konudaki gelişmeler ne olursa olsun, partinin seçimlere katılacağı da söyleniyor. Fakat önde gelen liderlerinden çoğu tutuklanırsa, Halk Partisi'ne, seçimleri boykot etmekten başka yol kalmayabilir.

Pakistan Milli İttifakı, tutuklanmanın ilk günlerinde sevinçli görünmüş ve seçimlerin ertelenip ertelenmemesi konusunda çelişik görüşler öne sürmüştü. Şimdi, ittifak kendi içinde tutarlı bir duruma gelmiş gibi görünüyor. İttifakın başbakan adayı, hava generali Asgar Han, önceleri Butto'nun yargılanmasını beklemek için seçimlerin ertelenmesini isterken, müttefiklerinin de baskısıyla, bu tutumunu değiştirdi.

General Ziya ise, hiç bir şey olmamış seçim çalışmaları yolunda gidiyormuş gibi davranıyor.

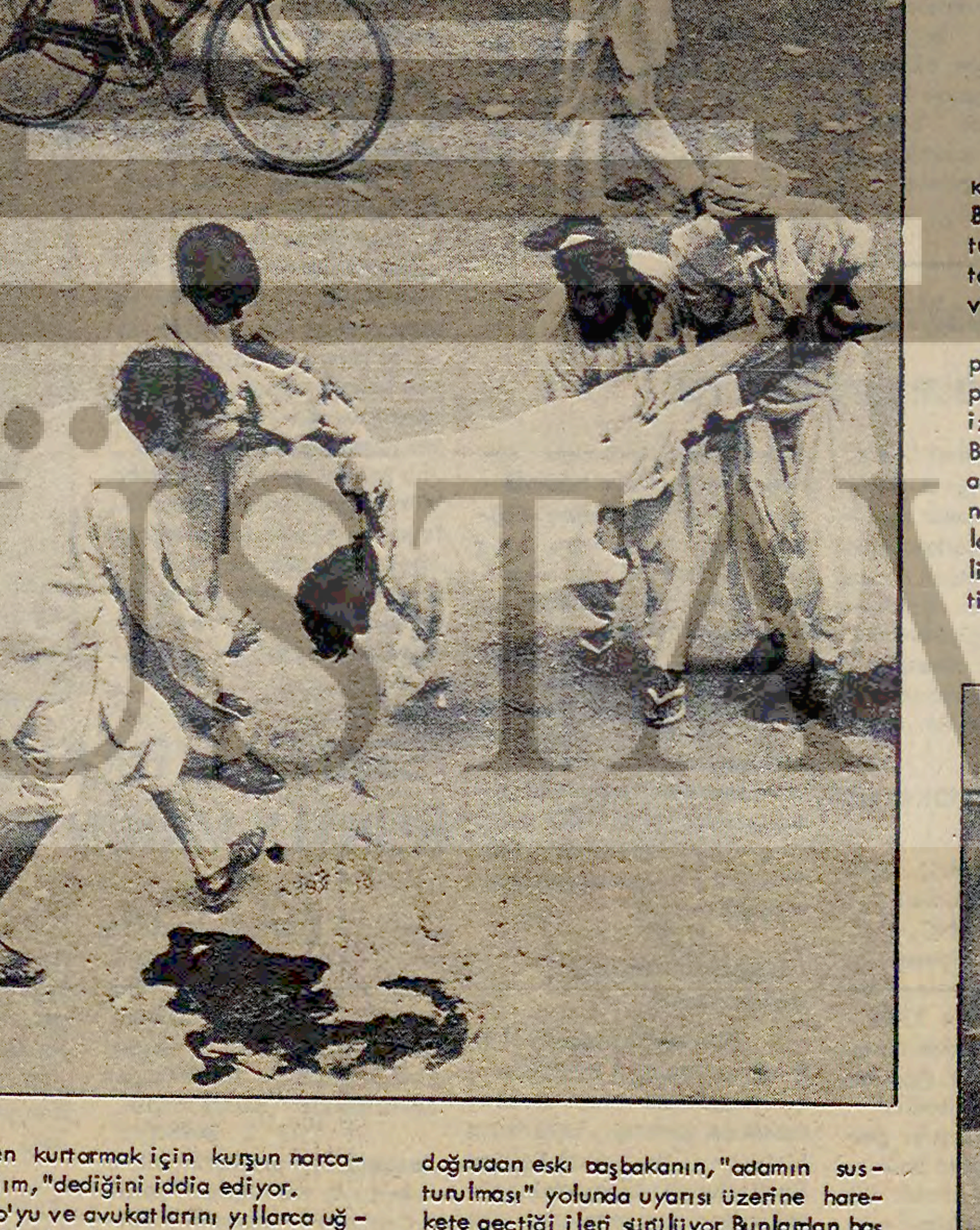

6 Mayıs'ta Butto'ya karşı yapılan gösterilerde 7 kişi ölmüş, çok sayıda da yaralanan olmuştu.

Pakistan'ın eski başbakanı, Halk Partisi lideri Zülfikâr Ali Butto güç durumda.

Türk-İş Genel Başkanı DİSK'in MESS işyerlerinde uyguladığı grevin ideolojik olmadığını söyledi

Ecevit' in zamlara karşı eylem çağrısından sonra Tunç da harekete geçti

● Tunç "Hükümet aldığı son ekonomik kararlarla genel grevin gerekçesini hazırladı"

ANKARA–(İSTA)– Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un DİSK'in MESS'e karşı düzenlediği ideolojik olarak nitelenemeyeceğini belirterek böyle bir davranışın "ihtilal" olacağını söylemiş – tir. Tunç, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in Türk-İş'e yönelttiği çağrı konusunda ise 20 Eylül'de Genel Yönetim Kurullarının toplana – cağını ve değerlendirmenin orada yapılacağını söylemiş – tir. Türk-İş Genel Başkanı, kuruluş içindeki bazı fikir ay – rılıklarının ortadan kaldırıl – ması için olağanüstü Genel Kurul istediğini açıklamış tır. Tunç, hükümetin aldığı . son zamlar konusunda değilse – rek'ten olumlu çevrelerine devlet sırtından verilen ödün lerin bedeli halka ve işçiye çektirilmektedir" demiştir . Türk-İş Genel Başkanı hükümetin bu kararı ile genel grev in gerekçelerini de hazırla dığını sözlerine eklemiştir.

"ÜÇ AY DEVAM EDEN GREV İDEOLOJİK OLAMAZ"

Türk-İş Genel Başkanı Türk-İş'e bağlı bazı sendika İdarelerinin DİSK'e bağlı Ma den-İş Sendikası tarafından yürütülen grevinin ideolojik olduğu yolundaki beyanları karşı sında kendisinin ne dü ündüğünün sorulması üzerine bu grevin ideolojik olamaya cağını söylemiş, "üç aydır devam eden bir grev ideolo – jik olamaz" demiştir.

Tunç , şöyle devam et miştir.

"Bazı çevreler son gün lerde ,iş çi hakları ile ilgili her girişimde ideolojik ne – denler arasındırlar. Türk iş çisi artık sözi işçi değil – dir. Ekonomik ve sosyal hak lar için grevini sürdürmekte dir. Bunun ideolojik olduğunu anlağı takdirde 3-4 gün son ra hemen işbaşı yapar. Üç ay süren bir grevin ideolo – jik olmasına imkan yoktur"

DİSK' in sürdürdüğü MESS grevini "sermeye çev relerî tarafından ideolojik ol duğu gerekçesiyle küçük dü ürülmek istendiğine değinen Halil Tunç, "Bu sözlerin DİS Bir parçası olarak ortak mü cîzgide mücadele için atıl – mış ilk adım olarak nitele – nip nitelenemeyeceği" sek – linde şöyle demiştir: "Bir Anayasal çizgiden çıkmamak şartıyla her kuruluşa işçilerin mü – cadelesi için ortada mücadele vermeye hakkımız" demiştir.

OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL

(Türk-iş) Genel Başkanı Halil Tunç, dün yaptığı ba na konuşmasında, bir sonra ki zerine, Türk-iş'in içinde bazı fikir ayrılıklarının ortadan kaldırılması için, Olağanüstü Genel Kurul toplantısının iste – diğini açıklamıştır. Halil Tunç'un genel grev konusun daki görüş lerine katılmayan ve bu konuda çeşitli hayan – larda bulunan, Türk-iş'e bağ lı sendikaların Genel Baş – kan ve bazı yöneticilerinin, bu beyanları karşısında Tunç un bundan önceki Yönetim Ku – rulu toplantısında da yaptığı konuda iki teklif yapmıştı . Tunç'un bu teklifi Türk-iş 'i – çindeki fasit el kandan tasfi – ye edilmesini amaçladığı biçiminde yorumlanmıştır.

GENEL GREV

Türk-iş Genel Başkanı Halil Tunç, zamlara kar – şı yine genel grevden söze – derek son yapılan zamların genel grev için hakl gerek – çeler yarattığını söyleş – tir.

Tunç, hükümetin aldığı ekonomik kararlardan Türk – ye'de toplumun çıkarlarının bir avuç azınlığın çıkarlarına terkedildiğini anlağı bir gün belirterek şöyle demiştir:

"Adına ekonomik ölüm ler paketi denilen zam ka – rarları, halka iş çiyi ekono – mik güçsüzlüğe iten aracıyı hıracısıyı, samyiciyi kol – layan bir tasarruftur. Bu ka – rarda işçinin ve halkın yara – rı asla gösterilmemiştir. Ekonomik tedbirler paketinde halka yarayacak hiçbir şe – yi yoktur. Sadece yük getir – miştir. "

MHP'NİN ALDIĞI KADROLAR

Türk-İş Genel Başkanı Tunç ,hükümetin büyük bir ö – demeler sorunu varken hükü – metteki bazı partilere ve ö – zellikle MHP'ye ait bakanlık – lara geniş ve yan kadrolar a – lınarak parti mîttanlarının doldurulduğuna değinmiştir. Halil Tunç hükümetin son al – dığı zam kararları karşısın – da Türk-iş'in, toplusözleşme politikasında değişiklik yapa – cağına da bildirmiş Türk-İş'in asgari ücret konusunda sap tamada bulunmak için bu ay toplantı yapacağını kaydet – miştir. 1975'den bu yana yüz – de 200 artan fiyatlara denk o – lacak saptamacak ücretin, bu limitin altına düşemeyeceği – ni söyleyen Tunç, konuşmasın özetle şöyle sürdürmüştür

"–Teşkilatımız bundan böyle pazarlık stratejisini de – ğiş tirecektir. Toplumda adalet duygusunu zedeleyen bu

MESUB Sekreteri Evgen Alekseyev

Maden-İş grevine uluslararası destek artıyor

DSF'ye bağlı Madeni Eşya Emekçileri Sendikaları Uluslararası Birliği Sekreteri Alexseyev bugün Türkiye' den ayrılıyor.

Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)'na bağlı Madeni Eşya Emekçileri Sendikaları Uluslararası Birliği nin temsilcisi olarak geçtiğimiz günlerde yapılan Mo – den-İş 22. Genel Kurulu'na katılan Birlik Sekreteri Eugen Alekseyev, bugün Türkiye'den ayrılacaktır.

Madeni Eşya Emekçileri Sendikaları Uluslararası Birliği (MESUB) ne katılma kararı alan DİSK'e bağ – lı Maden-İş Sendikası'nın MESS'e karşı mevkiden alan grevine MESUB'un maddi desteğini ilen Alekseyev bu desteğin uluslararası alanda genişletileceğini de be – lirtmiştir. Eugen Alekseyev'le işçi sınfının sorunları üzerine yapılan uzun bir görüşme,önümüzdeki günler – de gazetemizde yer alacaktır.

Diyarbakır' da Türk-İş' e bağlı sendikalar da Eğitim Enstitüsünün kapatılmasını eleştirdi

DİYARBAKIR (THA)

Diyarbakır'da Türk - İş'e bağlı sendikalar, Mardin, Diyarbakır Eğitim Enstitüleri – le Tunceli Öğretmen Okulu' nun kapatılmasını kınamışlar – dır.

Türk-İş'e bağlı Yol-İş , DSİ-İş, YSE-İş,Tez-Büro İş , Tüm-Tis, TEKSİF ve Türkiye Genel-İş sendika yöneticileri ortak olarak yaptıkları açık – lamada özetle şöyle demişler – dir

"Sayın Demirel'in zaman zaman ben ildirdara gelirsen, hizmete Doğu'dan başlayaca – ğını duyduk. Gerçekten ilçi – dara gelişi ni Doğu'ya bu – yük bir hizmet yapıp Diyar – bakır ve Mardin Eğitim Enstitüleri ile Tunceli Öğretmen Okulu'nu kapattı. Bu özüdü o – lay karşısında susan tüm Do – ğu ve Güneydoğu parlemen – terlerini, suskunluklarından do – layı kınıyoruz. Bi oloy, bir CHP'nin bir APnin veyadiğer partilerin davası değildir. Bu tüm Doğu ve Güneydoğu' nun ortak ve üzerinde durulma – sı gereken mesçu bir davasıdır. Milli Eğitim Bakanlığı, gerekçe olarak ,ne gösterirse gös – stersin bunlara hiç kimse inan – mıyor. İstiklal Marşı, Anava – tan sevgisi bir gerekçidir, Elbette – ki, her Türk'ün saygı duyması gerekir. Ancak yüksek okul – larda okutulmaya zorlanıyorsa bu bir tahrikdir. Gerçek neden bu okullarda okuyan öğrenci – lerin fakir halkçılığı, devrimci ve Doğu çocukları olmasıdır . Faşist ırkçı ve yobenist olma – dıkları için MC'nin bir dar – bedir.

İSTANBUL'DA DEMOKRATİK KURULUŞLAR

TÖB-DER,TÜMAS, TÜ – MOD,İGD,SGB İstanbul Şu – beleri ile DEV-GENÇ, İst . DDKD ve DHKD. Diyarbakır , Mardin Eğitim Enstitüleri nin ve Tunceli Öğretmen Lisesi nin kapatılması üzerine bir a – çıklama yapmışlardır. Açıkla – mada şöyle denilmektedir:

"11. MC'nin işbaşına gel – mesiyle daha da artan baskı lann yanı sıra, son olarak Di – yarbakır, Mardin Eğitim Enstitüleri ile Tunceli Öğretmen Lisesi'nin kapatılmasını bir öğretmenler, öğretmen ve öğrenciler olarak nefretle karşılıyoruz.

Bu girişim yoksul, ezilen halk çocuklarının yeterisiz o – lan okuma haklarını ellerin – den alabilmek,kurumları fa – şistleştirmek, eğitim kurumla – rında kendi politikaları doğ – rultusunda ırkçı,şoven, zor – aşimilasyoncu eğitim rama – nın yaygınlaştırma çabalarının bir halkasıdır.

Diyarbakır,Mardin, Tun – celi'deki eğitim kurumlarının kapatılmasına karşı çıkar ve açılması doğrultusunda veri – len mücadelenin yanında ol – duğumuzu açıklar, MC'nin bu tür girişimlerine karşı tüm demokrat kamuoyunu mücade – leye çağırırız."

İSTANBUL DHKD'NİN AÇIKLAMASI

Öteyanda konuyla ilgili İstanbul Dikod Sekreteri Mehmet Sabih da şu açıklamayı yapmıştır. "11. MC'nin işbaşına gelmesiyle Mardin ve Diyarbakır Eğitim Enstitülerini kapayarak,yok – sul halkımızın gençlerine ola – nak tanımadığını, arkeşçi – şoven düşünde gençlere bu okulları açmak amacında ol – duğunu belirtmiş tir, DHKD' nin açıklamasında "Halkımız sömürücü tekellerin yönetiği gençliği bu kavgasında yalnız bırakmayacak" denilmekte – dir.

Demokratik kuruluşlar zamları protesto ediyor

- TÖB-DER : "İnsanca yaşamamız için sendikal haklarımızı almalıyız"
- TÜS-DER: "Zamların yaratıcısı MC' ye karşı UDC saflarında savaşılmalı"
- TÜTED: "Son zamlar sendikasız teknik elemanlar için dayanılmaz bir baskıdır"
- MAKİNE MÜHENDİSLERİ ODASI: "İkinci MC gerçek yüzünü bir daha ortaya çıkardı"
- İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI: "Protesto mitingleri yapılmalı"

İSTANBUL–(İSTA)– İkinci MC Hükümetin – e uygulanan zamlara karşı çeşitli demokratik kuruluş – ların tepkileri giderek yoğun hk kazanmaktadır. TÖB-DER TÜTED,TÜS-DER ve Maki – ne Mühendisleri Odası İst Şubeleri zamlar konusunda yaptıkları açıklamalarda , İ – kinci MC Hükümetinin izlediği ekonomi politikasını eleş – tirmişler, "zamları ve yaratıcı MC'ye ve emperyalizme karşı UDC saflarında birleş – tirilmeli" demişlerdir.

TÖB-DER İSTANBUL ŞUBE Sİ

İkinci MC'nin zam uygulamalarının tekelci sermaye – yeye yaradığını bildiren TÖB-DER İstanbul Şube Baş kanı Talip Öztürk,"eli silah lı soyguncularin öğretmen maaş larına el uzatmasıyla MC'nin halkın cebeğine el uzatması aynı düzeydedir"de miştir, Talip Öztürk özetle şunları söylemiştir:

"Yoksulluk, pahalılık ve açlık demek olan MC, son zam furyası ile halka düş man yüzünü bir kez daha gös terdi, Biz öğretmeler sendi kal haklarımız ve eğitim mü cadelemizi MC'nin tüm bas kılarına karşı sürdürüyoruz. MC tekelci burjuvazinin ve emperyalizmin yararına uy guladığı zamlarla biz öğret menleri daha da yoksullaş – tırmıştır. Eli silahlı soygun cuların öğretmen maaş ları na el uzatmasıyla MC'nin hal kın ekmeğine el uzatmasını aynı düzeyde görüyoruz. Bu tür saldırıları öğretmenler o larak işçi sınfımız ve emek çi halkımızla birlişte etki – siz hale getirme savaşımı mızı sürdüreceğiz, Tek çö – züm ekonomik olarak insan ca yaşanmamış, sendikal hak larımızı almamız için UDC saflarında birleş mektir. "

TÜS-DER

MC'nin uyguladığı zam larla ilgili olarak İstanbul – da bir açıklama yapan Tüm Sağlık-Personeli Derneği (TÜS-DER) Genel Sekreteri Ramis Doğan da "zamların yaratıcısı emperyalizme ve şirketleri MC'ye karşı UDC saflarında savaş ım verilmeli dir" demiştir.

Zamların MC tarafın – dan emperyalizmin isteği doğ rultusunda yapıldığına da – açıklamasında yer veren Ra – mis Doğan "Zamların yükl – si işçiler, yoksul köylüler, memurlar, küçük esnaf ve za naatkarlar çekecektir" de – miştir.

TÜTED

Tüm Teknik Eleman – lar Birleşme ve Dayanışma Derneği İstanbul Şubesi Sek reteri Ersin Kaya da zamla – rın yaratıcısı ve emperyaliz min güdümündeki iş birlikçi sermayenin iktidardaki tem – silcisi MC'ye karşı direnişe geçilmesini istemiştir.

Ersin Kaya, İkinci MC'n – nin zam uygulamalarına kar şı yapılan açıklamada daha sonra şunları söylemiştir:

"Tekelci sermayenin iktidarı 2. MC'nin uygulama ya koyduğu zamlar zatensüç kosullar altında yapılmakta olan teknik elemanları ve hal kımızı açıkı tehlikesiyle kar şı karşıya bırakmıştır, Bir çok teknik elemanı l ayda ka zandığının sadece ikiraya yol parasına harcıyacaklar. Son zamlar sendikal hakları bulunmayan teknik elemanları için dayanılmaz bir baskıdır. Başkaları , zamlara ve enf – lasyona karşı tüm çalışanlar bunların yaratıcısı olan te – kelcel sermayeye ve onun ma – kinalarına gelen fiyat artışları nın yaygın biçimde tartış ılı – ması, zamlarının nedenlerinin iddialara açıklanması ve İMF gibi emperyalist kuru – luşların gizli emellerinin or – taya serilmesi için seminer – lerin ve mitinglerin düzenlen mesini önerilmiştir.

İnşaat Mühendisleri O – dasının açıklamasında fikt – darın attığı her adımda sınf – sal yapının sergilediği belir – tilerek temel maliara yapı – lan zamların diğer ülkelerin mad delerine süratle yansıdı – ğı belirtilmiştir.

İZMİR TABİP ODASI

İzmir Tabip Odası, hü – kümetçe açıklanan zamların, perakende fiyatların bir ay içinde yüzde 100 artmasına neden olacağına önesürmüş , hekimler olarak, işçi sınfı , yoksul köylü ,dar gelirli, me – mur, esnaf ve tüm emeği ile geçinenlerle birlikte tekelci burjuvazinin temsilcisi 2. MC'yi şiddetle kınadıklarını bildirmiştir.

Özellikçocukların beslenme bozukluğundan ölüme terkedilirken, bir avuç b kelci burjuvazinin çocukların beslenmesi ve sağlığı için kaydeden Prof, Dr. Cumhur Ertekin, söyle devam etmiş tir, Zamlar beslenme kadar belediye hizmetlerini etkile – yecektir, Belediye hizmetle – rinin özellikle iş çi sınfının yo – ğun bulunduğu büyük illerde yeter sizdir.

Belediye Başkanlıkları na bir avuç iş birlikçi tekel – çi burjuvazi temsilcilerinî ge tirmesi(ğinden, gerçek temsilcileri 2. MC aracılığı ile cezalandırmaktadırlar.

ANKARA– YOL-İŞ SENDİKASI

Ankara Yol-İş Sendika – si Genel Başkanı Recai Em – re 2. MC Hükümetinin temel maddelere yaptığı zamların emekçi halkın satınalma gü – cünü düşürdüğünü,yoksulla – şmaya yolaçtığını bildirmiş tir."Çok olmuş, sürekli zam Türkiye'de temsilciliğini yapan tekellerin egemenliğine son verilmeden hayat pahalılığı önlenmez" demiştir. Aynı gün tüm demokratik kuruluşları hayat pahalılığı konusunda birlikte mücadeleye de çağır mıştır.

İstanbul'da taksi dolmuş ve minibüs ücretleri belirlendi

DOLMUŞLARDA KISA MESAFE ÜCRETLERİ 200 KURUŞ OLARAK SAPTANDI

İSTANBUL (AA)

İstanbul'da taksi, dolmuş ve minibüs ücretlerinin tes – bit edilen zamlar dün Belediye Encümenince b'irlen – miştir.

İstanbul'da taksi, dolmuş ve minibüs ücretlerine yüz – de 40 ile yüzde 50 oranında zam getiren karara göre en kısa mesafeler dolmuşlar – da 200, minibüslerde 150 kuruş olmuştur.

Taksilerin saatlise, ilk hareketle 20 lira, bundan son ra her 100 metre mesafe i – çin 50 kuruş yazacaktır. Boğaz Köprüsü geçiş ücreti i – se müşteriye ait olacaktır.

CEVAT ATAY-(18) -SEYYAR SATICI

Herkes isediği gibi zam yapı – yor, posh mayı 70 liraya alıyor – dum, şimdi 120'ye alıyorum bu durumda ben de zam yapmak zo – runda kalıyorum ve sonunda iş – terim azalıyor, Bir ay önce dört yüz liralık satış yaparken, şim – di iki yüz liralık yapıyorum, bu da beni dolayısıyla ailemi zor durumda bırakıyor.

FATMA SOYLER -(67)-EV KADINI

Zaten bir şey alamıyorduk, şimdi de hiç bir şey alamıyoz..Ben bu zamları bir aydır bekliyordum. Çünkü Demirel başbakan olduğu – mız bu zam gelir, Başbakan, bir aydır televizyonda halkı zamlar için hazırlıyordu, Ben bunu sezi – yordum.

ALEVİ YAMAN-(23)-ECZACI

Ne diyeceğimi ben de bilmiyo – rum, tek kelimeyle felaket..Ak – lımıza gelen her şeye zam geli – yor, hem de düzensiz ve kontrol – suz. Herkes de kendi esnafının hakkı,Çünkü temel maddelere hükümetçe yüzde yüzden fazla zam yapıldı. Şimdi sıra ilaçlarda, Bakalım yüzde kaç gelecek..

HASANCAN-(50)-TÜCCAR

Vallah burası çok fena. Ben iki gün önce Kayseri tarafından gel – dim, bizim orada etin kilosu 50 lira, Burada yüz. İlkazan satı – yor, Nasıl et yiyiyorsunuz, artıca bizim orada ne sıra vaşı ne de kuyruk, bakıyorum da her şe – ne almak istersen kuyrukta bek – lemen lâzım, hem de soatlerce ..

REMZİ DÖKMETAŞ-(25)-BELEDİYE ZABITASI

Zamlar bizim gibi yoksul halkı etkiler, zenginlere hiç bir şey olmaz, zaten çok zorşartlar al – tında yaşıyorduk, Şimdi ise tamamen mahvolacağız..Aylıklarımıza da muhtemelen dokunulmaz, yoksa halk acından ölür ve toplum çö – ker.

MUSTAFA TEKİN -(32)-POSTACI

Zaten yaşamıyordum,şimdi tamamen öldük. Bizim memurlar ola – rak aylıklarımıza ayın 15'inde bi – riyordu, şimdi ayın 5'inde bi – rer. Aylıklarımız mutlaka artı – rılmalı yoksa çok fena olur. Bir de yılde bize iki tâminiye veri – yorlardı, şimdi bunlar da ver – meyecekleriymiş, İşte o zamangel abir halimiz.

Halk, zamlara ne diyor?

Zamların, sermaye sahiplerine mal stoku yapma fırsatı verdiği öne sürüldü

Türkiye İş çi Emeklile ri Cemiyeti Genel Başkanı Sıdi Heper ,zamların serma – ye sahiplerine mal stoku yap ma fırsatı verdiğini ,bu işçi – lerin milyonlarını mİlyon katmalarına yolaçtığını bil – dirmiş, "Memur İşçi ve e – mekliler zamlar altında ezil mektedir" demiştir. Heper , bir soru üzerine, hükümet – li yetkili olacaklarını v .endi – lerine hinanca ya ama düzey – si sağlamasın için çalışacak larını belirtmiş , İşçi emekli – lleri istediği takdirde ,ileri bir tarihte eylem yapabile – ceklerini söylemiştir.

Heper, dün düzenlediği basın toplantısında zamlar – dan sonra emekli, işçi ve memurların kaderleri ile başbaşa bırakıldığını bildi – mettin hiçbir önlem almadan çalışmalarını ara verdiğini hatırlatmış ,hükümetin yap – tığı yüzde 100 zamman ,plya – sanın her alanına yansıdığını işçi ,memur ve emeklilerin maaş larının sabit kaldığını belirtmiştir.

Taban fiyatlarını protesto mitingi öncesinde Çukurova' da baskıların arttırıldığı belirtildi

ANKARA(ANKA)

KÖY-KOOP a bağlı Adakobirlik'in Ceyhan İlçesinde protesto mitingi öncesinde Çu – kurova'lı kooperatiflere kas şı KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcısı Nedim Tarhan ver – diği demeçte şunları söyle – miştir:

"Dün fabrikalarda, okul – larda sürdürülen terör, şimdi tarlalarda, kırlarda da başla – tılmıştır, Kuşkusuz bu rastlantı değildir. Kar yazıkları da ül – kemizde yükselen toplumsal muhalefete katılmışlar ve de – mokratik halk kooperatifle – rinde sağlanmaya başlamış – lardır.

Gerek MC, gerekse onun kardalı fişat uzantıları şunu iyi bilmelidir, ne zaman zam – lar, düşük taban fiyatları, ne de baskı ve saldırıları ,kuryok – sullanırın, işçilerle, emekçi kitlelerle ortak ekonomik-de – mokratik mücadelelerini engel – leyemeyecekler."

MİTİNG İLGİ GÖRÜYOR

Öte yandan, KÖY- KOOP Genel Başkanlığı'nın ver – len bilgiye göre, Adakobirlik' in Ceyhan'da düzenleyece – ği miting, şimdiden desekeve ilgi görmeye başlamıştır.

Oberhausen Şehir Komitesi: "2.MC' ye karşı UDC ile savaşılır"

OBERHAUSEN (İSTA)

Yurt dışında oluşturulan 2. MC'ye karşı direniş komiteleri – nden Oberhausen Şehir Komitesi yaptığı bir açıklama ile 2. MC'yi oluşturan ve gerici faşist olarak niteledi ği güçle – rı karşı "ülkeyi faşizme ve em – peryalizme karşı konuyacak tek gücün Ulusal Demokratik Cephe" olduğunu ifade etmiş – tir.

Oberhausen Şehir Komite – si yazılı açıklamasında,2. MC' nin işbaşına gelmesi ile 1. MC dönemi uygulamalarının daha da ağırlaştığı belirtilmiş, tüm bunların karşın, "DİSK'in Türk – metinin görüşünü almak iste – diği öğrenilmiştir. Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in de Türk Hükümetinin bu konudaki görüşünü anlata – cağı karşılığında, mil – letlerarası sorunlar ve özel – likle Kıbrıs sorunu ele alın – mıştır. İki bakanın milletler – arası sorunları kendi açıla – rından değerlendirdikleri, Judd'un Maraş konusu ile İl – gili olarak ortaya çıkan son durum hakkında Türk Hükü – metinin görüşünü almak iste – diği öğrenilmiştir. Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayan – gil'in de Türk Hükümetinin bu konudaki görüşünü anlata – cağı, daraş bölgesinin